

Vlaams
Parlement

ingediend op **15** (2018-2019) – Nr. 2-B
4 december 2018 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
uitgebracht door Joris Poschet, Elke Van den Brandt en Peter Persyn
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

over het ontwerp van decreet

houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2019

over de beleidsbrief
Brussel
2018-2019

en over de beleidsbrief
Vlaamse Rand
2018-2019

Samenstelling van de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand:

Voorzitter: Katia Segers.

Vaste leden:

Lieve Maes, Bart Nevens, Peter Persyn, Willy Segers, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe;
Michel Doomst, Katrien Partyka, Joris Poschet, Peter Van Rompuy;
Lionel Bajart, Jo De Ro;
Yamila Idrissi, Katia Segers;
Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Matthias Diependaele, Marc Hendrickx, Marius Meremans, Nadia Sminate,
Karim Van Overmeire;
Karin Brouwers, Sonja Claes, Martine Fournier, Ward Kennes;
Franc Bogovic, Gwenny De Vroe;
Bruno Tobback, Joris Vandenbroucke;
An Moerenhout.

Toegevoegde leden:

Tom Van Grieken;
Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

- 15** (2018-2019) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
 - Nr. 2-A t.e.m. 2-K: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
- 14** (2018-2019) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- 12-A** (2017-2018) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
 - Nr. 2: Verslag
- 13** (2018-2019) – Nr. 1: Algemene toelichting
 - Nr. 2: Toelichtingen per programma
- 16** (2018-2019) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof over de begroting
- 21** (2018-2019) – Nr. 1: Meerjarenraming
- 1722** (2018-2019) – Nr. 1: Beleidsbrief
- 1729** (2018-2019) – Nr. 1: Beleidsbrief

INHOUD

I.	Brussel	4
1.	Toelichting door Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel.....	4
1.1.	Algemene uitgavenbegroting 2019	4
1.2.	Beleidsbrief Brussel 2018-2019	4
2.	Bespreking	9
2.1.	Uiteenzetting van Peter Persyn	9
2.2.	Uiteenzetting van Elke Van den Brandt	10
2.3.	Uiteenzetting van Joris Poschet.....	13
2.4.	Uiteenzetting van Lionel Bajart	17
2.5.	Antwoord van minister Sven Gatz	18
2.6.	Reactie van Peter Persyn	24
2.7.	Reactie van Elke Van den Brandt.....	24
2.8.	Reactie van minister Sven Gatz	25
3.	Indicatieve stemming	25
II.	Vlaamse Rand.....	26
1.	Toelichting door Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn	26
1.1.	Algemene uitgavenbegroting 2019	26
1.2.	Beleidsbrief Vlaamse Rand 2018-2019	26
2.	Bespreking	33
2.1.	Uiteenzetting van Jo De Ro	33
2.2.	Uiteenzetting van Lieve Maes	35
2.3.	Uiteenzetting van An Moerenhout.....	35
2.4.	Uiteenzetting van Michel Doomst	37
2.5.	Uiteenzetting van Peter Persyn	38
2.6.	Uiteenzetting van Christian Van Eyken.....	39
2.7.	Uiteenzetting van Katia Segers	40
2.8.	Antwoord van minister Ben Weyts.....	42
2.9.	Repliek van Christian Van Eyken en antwoord van de minister	46
2.10.	Repliek van An Moerenhout en antwoord van de minister	46
3.	Indicatieve stemming	47
	Gebruikte afkortingen	48
	Bijlagen: zie dossierpagina van dit stuk op www.vlaamsparlement.be	

De Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand besprak het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2019 op 14 en 28 november 2018. Op 14 november 2018 kwam Brussel aan bod (bevoegdheid van Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel). Verslaggevers waren Joris Poschet en Elke Van den Brandt. Op 28 november 2018 kwam de Vlaamse Rand aan bod (bevoegdheid van Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn). Verslaggever was Peter Persyn.

De algemene uitgavenbegroting 2019 werd samen besproken met de beleidsbrieven: beleidsbrief Brussel 2018-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1722/1) en beleidsbrief Vlaamse Rand 2017-2018 (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1729/1).

I. Brussel

1. Toelichting door Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel

1.1. Algemene uitgavenbegroting 2019

De Brusselbegroting 2019 gaat verder op het elan van de laatste jaren en overstijgt het wegwerken van de besparingen van het begin van de legislatuur. Met de begrotingsopmaak 2019 kan minister Sven Gatz aan het Vlaams Brusselfonds 400.000 euro recurrente beleidskredieten toevoegen. Dit bedrag zal ingezet worden voor het voeren van flankerende maatregelen bij het Vlaamse reguliere gemeenschapsbeleid. Over de besteding van het Vlaams Brusselfonds komt de minister nog uitvoerig terug bij de toelichting van de beleidsbrief.

Eén van de andere klemtonen voor de komende legislatuur is het Brusseldecreet. De budgettaire weerslag van het ontwerp van decreet zal ten volle zichtbaar zijn vanaf de begroting van 2020. Vanuit budgettair oogpunt is het Brusseldecreet belangrijk omdat het de beleidsmiddelen voor de VGC wil verankeren. Het voorstel is om – zoals in het Gemeentefonds – een groeivoet van 3,5 percent toe te passen waardoor deze middelen in de toekomst ook zullen toenemen. De minister geeft hierover meer toelichting bij de voorstelling van de beleidsbrief.

Als laatste wil hij het Nederlands als katalysator voor sociale mobiliteit in Brussel vermelden. In de beleidsbrief komt dit terug als het Model NL. In 2018 heeft hij daarnaast trouwens – om tegemoet te komen aan het stijgend aantal aanvragen NT2-middelen vrijgemaakt voor de aanpak van de onthaalruimte van het Huis van het Nederlands.

De belangrijkste verschuivingen of compensaties binnen de Brusselbegroting zijn:

- 286.000 euro vanuit de begroting Werk naar de dotatie voor de VGC voor de regularisatie van vijf DAC-tewerkstellingen;
- 140.000 euro verschuiving van het Vlaams Brusselfonds naar een nominatim subsidie voor het Samenwerkingsplatform DKO Brussel (SDKO).

Er zijn voor het beleidsdomein Brussel geen bepalingen opgenomen in het programmadecreet (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1746/1).

1.2. Beleidsbrief Brussel 2018-2019

De beleidsbrief is enigszins anders opgevat dan in andere jaren, omdat het om het laatste jaar van de legislatuur gaat. Er wordt teruggekeken of verder verdiept wat de vorige jaren in de steigers werd gezet. De minister beperkt zich in zijn mondelinge toelichting tot de nieuwe elementen: het Brusseldecreet, Model NL, nieuwe elementen binnen het Vlaams Brusselfonds, en jeugd in Brussel.

Brusseldecreet

Het ontwerp van Brusseldecreet werd in eerste lezing goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 20 juli 2018. De adviezen van SERV en SARC gaven weinig aanleiding tot verandering. Op 28 september keurde de Vlaamse Regering het ontwerp van Brusseldecreet goed in tweede lezing. Het advies van de Raad van State is kritisch. De Raad van State geeft aan dat er een fundamenteel onderscheid gemaakt moet worden tussen de bestaande dotatie aan de VGC en de inkanteling van de middelen van de sectordecreten. Aan deze laatste kunnen bepaalde voorwaarden gekoppeld worden. Dat was ook de doelstelling van het ontwerp van Brusseldecreet. Maar de dotatie moet onvoorwaardelijk toegekend worden. De administratie herwerkt momenteel de tekst om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State.

Wat zijn de belangrijkste elementen van het ontwerp van Brusseldecreet? Het betreft de stabiliteit van de beleidsmiddelen voor de VGC, meer en beter strategisch overleg tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC dat moet uitmonden in een beleidscyclus met meerjarenplan en begroting. Er wordt een nieuw begrotings- en rekeningstelsel ingevoerd. De regierol van de VGC wordt versterkt en het toezicht wordt licht aangepast.

De beleidsmiddelen voor de VGC worden decretaal vastgelegd, in tegenstelling tot voorheen. De middelen van de sectordecreten worden gevrijwaard. Er komt een vast stijgingspercentage van 3,5 percent. Voor wat betreft de relatie tussen de financiering van de Vlaamse Gemeenschap en de VGC werd in het ontwerp van Brusseldecreet een maximaal parallelisme nagestreefd met de relatie tussen de Vlaamse Gemeenschap en de gemeenten in het Vlaams Gewest, zoals geregeld in het Gemeentefonds.

Er wordt een vaste wijze van strategisch overleg tussen de Vlaamse Regering en de VGC bepaald. De Vlaamse Regering en de VGC maken, op voorstel van de VGC, strategische afspraken (doelstellingen en hoofdlijnen) rond het Vlaams Gemeenschapsbeleid. De afspraken worden vastgelegd in een strategische overeenkomst, af te sluiten door de Vlaamse Regering en het VGC-College. Er komt een jaarlijks overleg tussen beide uitvoerende organen in functie van de voortgang.

Op basis van de strategische afspraken stelt de VGC een meerjarenplanning en meerjarenplan op. De voorbereiding van het meerjarenplan start na de gewestverkiezingen en loopt tijdens het eerste volledige jaar na de verkiezingen. Het meerjarenplan start vanaf 1 januari na het eerste volledige jaar na de regionale verkiezingen (in de volgende legislatuur vanaf 1 januari 2021). Het meerjarenplan eindigt na het eerste volledige jaar na de regionale verkiezingen (in de volgende legislatuur 31 december 2025).

Het nieuwe begrotings- en rekeningstelsel (BBC, beleids- en beheerscyclus) is een concept en begrotingstool dat de uitvoering, monitoring en opvolging van de meerjarenplanning mogelijk maakt. BBC werkt met een meerjarenbegroting en een doelstellingenbegroting gekoppeld aan een kader voor financieel management en interne controle. De BBC wordt vastgelegd met een besluit van de Vlaamse Regering dat het oude besluit van de Vlaamse Regering van 1991 vervangt en moderniseert. BBC ligt in de lijn van de Europese richtlijnen over de comptabiliteit en financieel beheer van lokale overheden.

De regierol van de VGC ten aanzien van derden, de middenveldorganisaties en ten aanzien van de Brusselse gemeenten wordt decretaal verankerd, conform de conclusies van het Eindrapport Task Force 2013.

Dit betekent dat de VGC belast wordt met de uitwerking, sturing, afstemming en uitvoering van het afgesproken beleid tussen de Vlaamse Regering en het VGC-

College. De VGC moet in haar regierol enkel rekening houden met de verplichting om een minimum van haar beleidsmiddelen te bestemmen voor de Brusselse gemeenten. Die beleidsmiddelen kunnen opgetrokken worden in de toekomst op basis van nieuwe strategische keuzes.

Voor de periode tot 2025 voorziet het ontwerp van decreet een overgangsperiode die de middenstroom die ze nu al ontvangen waarborgt.

Het toezicht wordt vereenvoudigd. Het opschorten van de uitvoering van de besluiten wordt niet meer weerhouden. Dat betekent niet dat het toezicht versoepeld wordt maar het is wel een administratieve vereenvoudiging. Het toezicht gaat over de legaliteit en niet over de opportuniteit. Er komen nieuwe bepalingen rond de digitale bekendmaking van de beslissingen van het VGC-College.

Model NL

Iedereen zal het er over eens zijn dat de positie van het Nederlands in Brussel de laatste jaren versterkt is. Daar zijn vooral economische redenen voor. Dat biedt kansen die er tien jaar geleden misschien minder waren. Het is de bedoeling om met Model NL een stadsforum te organiseren over het Nederlands in een meertalig Brussel. Het stadsforum moet zoveel mogelijk mensen mobiliseren en een publiek debat op gang brengen. Model NL trekt de stad in en verzamelt vier maanden lang opinies, verhalen, cijfers en kennis over het Nederlands in Brussel. Wat gaat goed, wat kan anders en hoe kunnen we dat aanpakken? Met alle stukjes informatie wordt Model NL vervolledigd.

De website is meteen ook een centrale databank voor opiniestukken, cijfermateriaal, filmpjes met straatinterviews enzovoort. De website is ook een databank voor eigen activiteiten en activiteiten van derden (Week van het Nederlands, voorstelling Taalbarometer BRIO, de tiende VRT Taalavond enzovoort).

Model NL zal de positie van het Nederlands in het meertalige Brussel in verschillende etappes bekijken, bestuderen, bespreken en inventariseren. Op 25 september vond het startmoment plaats: Kick off. Aan de Beursschouwburg werden mensen aangesproken en werd pers uitgenodigd. Een volgende etappe was Allez NL op 25 oktober: een oefenkansendag voor de Brusselse NT2-cursisten. Bedoeling was het aanbod van oefenkansen voor te stellen en uit te breiden. De cursisten konden kiezen uit meer dan vijftig culturele, sportieve of andere activiteiten bij Nederlandstalige organisaties in de stad. De uitvalbasis van de dag was Cinema Palace. De vernieuwde Patati.be (de nieuwe website waar Nederlandstaligen en anderstalige Brusselaars elkaar kunnen ontmoeten om Nederlands te oefenen) werd gelanceerd. De dag werd afgesloten met de Allez NL party.

In het kader van Model NL werden volgende thema's aangeboden:

- Focus#1: de relatie van het Nederlands met onderwijs en werk;
- Focus#2: vrijetijd en toegang tot het Nederlandstalige netwerk;
- Focus#3: cijfermatige onderbouw van het Nederlands in Brussel, de positie van het Nederlands.

Strikt genomen staat de voorstelling van de vierde Taalbarometer los van Model NL. In december wordt de studie voorgesteld. Vanzelfsprekend zal men ook uit deze studie veel kunnen leren. De Taalbarometer kan de discussie enkel verrijken.

Eindpunt van Model NL is de Summit Model NL. Op dit colloquium wordt de stand van zaken opgemaakt van Model NL. Dit is het eindpunt van het stadsforum. Het is de bedoeling om op de summit tot conclusies te komen die kunnen opgenomen worden in het toekomstig beleid.

Verschillende soorten partners werken mee aan Model NL. Er is het beleid zelf, uiteraard de Vlaamse Gemeenschap. Model NL past binnen het taalpromotiebeleid van Brusselse Aangelegenheden. Een subsidie van 150.000 euro wordt uitgetrokken bovenop de ad-nominatimfinanciering van Huis van het Nederlands ten belope van 392.000 euro. Verder is er de VGC als partner. De nota werd besproken en toegelicht op het VGC-College. Model NL vertrekt vanuit de visie en initiatieven van de VGC rond taalbeleid in Brussel.

Het opzet is maximaal Brusselaars te bereiken via debatten, de nieuwe media, aanwezigheid op markten, evenementen enzovoort. Daarnaast worden veel organisaties uitgenodigd om allerlei evenementen en activiteiten mee te delen en te promoten op de website en via de communicatiestrategie van Model NL. Er werden een aantal ambassadeurs gekozen om de thematiek mee onder de aandacht te brengen: Karen Boers (Startups.be – BeCode – Boers & Peusens bvba), Jeroen Roppe (directeur Strategie & Communicatie BRUZZ), Hassan Al Hilou (jongste ondernemer van het land) en Anna Luyten (journaliste en schrijfster).

Vlaams Brusselfonds

Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen vaste uitgaven en vrije beleidsruimte. Vanaf 2019 is er extra beleidsruimte van 400.000 euro recurrent op een totaal van ongeveer 3 miljoen euro.

Het fonds heeft veel vaste uitgaven: erfpachtvergoeding Muntpunt, onroerende voorheffing Muntpunt, eigenaarsonderhoud Huis van het Nederlands enzovoort. Daarnaast zijn er terugkerende uitgaven voor een aantal kunstenprojecten langs de kanaalzone in of rond Molenbeek (VK Concerts, BBOT (= Brussel behoort ons toe), Citizenne, iMAL). Als men deze uitgaven aftrekt van de globale dotatie van het Vlaams Brusselfonds komt men op ongeveer 3.000.000 euro per begrotingsjaar. Vanaf 2019 komt daar dan er jaarlijks 400.000 euro vrije ruimte bij (= plus 13 percent op de vrije ruimte).

Een van de prioriteiten binnen het Vlaams Brusselsfonds is Onderwijs, met name het deeltijds kunstonderwijs (DKO). De minister wil in de toekomst een aantal kunst-academies ondersteunen voor nieuwe (ver)bouw(ings)projecten. In afwachting werd een investeringsenveloppe vrijgemaakt voor uitrusting. Er was 800.000 euro voorzien in 2018. Elke Brusselse Nederlandstalige academie had recht op ongeveer 72.000 euro en kon voor dit bedrag een dossier opstellen. De dossiers hadden onder meer betrekking op aankoop of herstelling van duurzaam lesmateriaal of -uitrusting (bijvoorbeeld muziekinstrumenten enzovoort). De minister wil hierop inzetten omdat de lokale initiatiefnemers minder dan in Vlaanderen gelieerd zijn aan publieke overheden. In Vlaanderen is ongeveer 90 percent van het DKO stedelijk of gemeentelijk. In Brussel liggen de verhoudingen anders. Als men de schakel tussen Onderwijs en Cultuur wil invullen via DKO, dan kan de Vlaamse overheid in Brussel hierin een specifieke rol spelen.

Hoewel de subsidie voor SDKO in de vorige legislatuur voorzien was als een tijdelijke impuls werd dit heel de legislatuur voortgezet. Om de subsidie ook in de toekomst te waarborgen wordt ze vanaf 2019 ad nominatim in de begroting ingeschreven. De subsidie in 2019 bedraagt 140.000 euro.

Het is sowieso belangrijk dat er een overkoepelende structuur is voor alle academies, met name gemeentelijke academies, academies van het GO! én een academie van het vrij onderwijs. Dat moet ook de samenwerking verbeteren met Brusselse scholen in het leerplichtonderwijs voor kunstinitiatie.

Omdat de academies zelf niet altijd voldoende snel of met voldoende kennis dossiers bouwrijp konden maken, heeft de minister een externe opdrachthouder

aangesteld. Dat architectenbureau zit met alle academies rond de tafel om hun infrastructurele noden in kaart te brengen en pistes van oplossingen te verkennen. Op basis van deze input moeten binnen de budgettaire ruimte politieke keuzes mogelijk worden voor de nodige infrastructurele aanpassingen.

Het dossier van DKO Etterbeek komt met stip bovenaan. Het betreft een dringend dossier door een negatief inspectieverslag. Als daar niet op relatief korte termijn geïnvesteerd wordt, zal de academie gesloten worden. De piste die voorligt is een multifunctioneel project met onder meer een gemeenschapscentrum/bibliotheek, leerplichtonderwijs en academie. De VGC onderzoekt momenteel dit project en bereidt dit voor het begin van de volgende legislatuur voor. De Vlaamse minister voor Brusselse Aangelegenheden reserveert middelen vanuit het Vlaams Brusselfonds in 2019 voor DKO.

Uiteraard blijven vooral Welzijn en Gezondheid, en ook Cultuur en Jeugd, zeer belangrijke aandachtspunten voor investeringen vanuit het Vlaams Brusselfonds. Het masterplan Woonzorg werd als uitgangspunt gekozen. Er is voldoende aanbod van klassieke residentiële woonvoorzieningen in Brussel. Wat ontbreekt zijn tussenvormen in de woonformules voor zorgbehoevenden. De focus moet op buurtgerichte zorg liggen en op initiatieven die verschillende zorgvormen combineren (multifunctioneel). Er wordt gewerkt met hefboomfinanciering: financieel is de Vlaamse bijdrage een hefboom om andere partners mee te helpen een project te realiseren. Initiatieven die gesteund worden zijn: LDC Harmonie (1000 Brussel), LDC Cosmos (1080 Brussel), LDC Forum (1000 Brussel), De Overmolen (1000 Brussel), vzw Zonnelied (1080 Brussel). Aan het kinderdagverblijf in Jette, Theodoortje, werd in 2017 1.000.000 euro extra gegeven, in samenspraak met de VGC. De werken zijn daar gestart begin augustus 2018 en zouden eind januari 2019 moeten eindigen. Voorlopig wordt gestart met hetzelfde aantal kindplaatsen (91), maar er kunnen meer kindjes worden opgevangen omdat de beschikbare oppervlakte er meer toelaat.

Voor Cultuur en Jeugd verwijst de minister terug naar de wat bijzondere behandeling van culturele projecten in de Kanaalzone. Minister Sven Gatz verwijst ook naar de 750.000 euro die over twee begrotingsjaren worden besteed aan stichting KANAL. De publieke belangstelling voor KANAL, zeker de Nederlandstalige, blijkt groot. Daarnaast zijn er bescheidener investeringen: 70.000 euro voor de verhuis van Needcompany naar Molenbeek, het dossier in aanmaak voor Peeping Tom en Straatburgerschap (250.000 euro).

Voor Cultuur wil de minister nog punctueel de Foire du Livre vermelden. Vlaanderen, de Nederlandstalige literatuur en de Vlaamse auteurs zijn gevraagd als centrale gast in 2019 op de Franstalige, internationale boekenbeurs Foire du Livre in Brussel. Dit kan goede vertaalkansen bieden voor Nederlandstalige auteurs en de wederzijdse verstandhouding over de taalgrenzen versterken. Dit alles wordt gepresenteerd onder de mooie vlag van 'Un flirt flamand'.

Jeugd in Brussel

Voor Jeugd in Brussel heeft de minister nog een beleidsklemtoon willen leggen voor het laatste halfjaar van deze legislatuur. Brussel is de stad met de jongste bevolking. Het is niet geweten of het structurele beleidsantwoord van alle overheden samen voldoet om alle jongeren aan bod te laten komen in het jeugdwerk, in jeugdwelzijn enzovoort. De minister wil weten of de Brusselse jeugd voldoende perspectieven heeft, na de aanslagen, maar ook los daarvan. De minister is niet bevoegd voor Welzijn en Werk. Hij is er wel van overtuigd dat jeugdwerk een emancipatorische meerwaarde kan hebben voor jongeren.

Er bestaat reeds een bepaalde vorm van samenwerking tussen de gemeenschappen op het vlak van Cultuur en Onderwijs in Brussel om elkaars aanbod te kennen en in de mate van het mogelijke centraal te presenteren aan de Brusselaar. Belangrijk is te weten of het aanbod beantwoordt aan de vraag. Dat is onvoldoende gekend voor het aanbod voor Jeugd.

Samenwerking met andere gemeenschappen hierover is echter niet gelukt, onder meer wegens een verschillende bevoegdheidsverdeling voor Jeugd. Vandaar heeft de minister beslist om een eigen kort traject te starten in samenwerking met BRIO (en indirect BSI). Vier onderzoeksvragen werden geïntegreerd in één traject: 1. wat weten we over de Brusselse jongeren?, 2. welk aanbod bestaat er voor jongeren?, 3. wat zijn de verwachtingen van de jongeren? en 4. welke beleidsconclusies moeten getrokken worden?

Er is reeds een BRIO/BSI-synthesenota over jeugdonderzoek in Brussel verschenen. Een wetenschappelijk colloquium over deze nota vindt plaats in 2019. De minister wil over de institutionele grenzen heen beter samenwerken.

Er komt een brede online bevraging bij de Brusselse jeugd over hun prioriteiten.

Daarna volgt een studiedag waarbij jongeren uit het BHG dieper ingaan op de online bevragingen.

Uiteraard zullen op basis hiervan beleidsaanbevelingen geformuleerd kunnen worden op het interessante scharnierpunt tussen twee zittingsperioden.

De minister sluit af met een grafiek van de evolutie van de beleidskredieten Brusselse Aangelegenheden binnen de Vlaamse Regering en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (zie bijlage 1, bijlagen zie [dossierpagina](#) van dit stuk op www.vlaamsparlement.be). Daarbij wordt visueel aangetoond dat de moeilijke periode waarmee deze legislatuur is gestart, al een hele poos achter de rug ligt en dat er weer meer mogelijkheden zijn om in Brussel goed en beter beleid te voeren.

2. Bespreking

2.1. Uiteenzetting van Peter Persyn

Volgens *Peter Persyn* deelt de N-VA-fractie het voorzichtige optimisme van de minister, met de steeds meer positieve aandacht voor de inbreng van de Vlaamse Gemeenschap. Dat wordt vertaald in het positieve beleid voor het zo dierbare Nederlands. Zijn fractie is ook verheugd dat de begroting terug aanknoopt bij groei. Dat loopt parallel met andere begrotingen. In het begin van deze legislatuur werd er 'gesnoeid om te bloeien'. De minister heeft woord gehouden. Ook het Brusseldecreet is op komst.

In verband met het geïntegreerd communicatiebeleid betreurt de spreker dat niet alle door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde instellingen het N-logo afficheren. De N-VA-fractie is van oordeel dat een assertiever taalbeleid gevoerd mag worden, zoals in Quebec, zonder dat het daarom direct repressief of afdwingbaar moet worden. Op p. 10 van de beleidsbrief is sprake van alternatieven voor de Vlaamse logo's rond 'Verbeelding Werkt'. Over welke alternatieven gaat het? Misschien kan de minister dit schriftelijk verduidelijken.

Muntpunt zal een rol spelen in het weerbaar maken van het publiek tegen fake news (beleidsbrief p. 23). Is dat een specifieke taak voor Muntpunt? Hoe wil de minister dat realiseren?

De Vlaamse sociale bescherming blijft een zorgenkind. Zullen de Vlamingen die tot nu toe een bijdrage betaald hebben aanspraak kunnen maken op het brede palet van aanbod zoals in de rest van Vlaanderen? Hoe ver staat het met het overleg met de VGC? De Vlaamse sociale bescherming zal ook aan bod komen in een gemeenschappelijke vergadering van de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand met de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin. Kan de minister wat extra toelichting geven?

De minister zegt op p. 35 van zijn beleidsbrief dat hij er mee zal over waken dat KANAL tweetalig werkt. Bezoek op het terrein leert dat de tweetaligheid wat te wensen over laat, aldus Peter Persyn. Hoe denkt minister dat op te volgen?

In verband met de taalwetgeving zal de minister aan de administratie vragen om actiever te communiceren over welke stappen de burger kan ondernemen bij concrete klachten (beleidsbrief p. 37). Spreker denkt in het bijzonder aan het niet respecteren van de taalwetgeving in de zorg- en gezondheidssector. Hoe ziet hij de harmonisering van het Vlaams Meldpunt Taalklachten en het geactualiseerde Steunpunt Taalwetwijzer?

2.2. Uiteenzetting van Elke Van den Brandt

Bij deze laatste beleidsbrief van deze legislatuur blikte de minister terug. Het is positief dat wat in het begin van de legislatuur werd beknibbeld op het Vlaams Brusselfonds, wordt teruggegeven en dat er zelfs groei van de middelen is. *Elke Van den Brandt* vindt dat absoluut noodzakelijk.

Heeft de minister er zicht op hoeveel middelen de VGC vanuit Vlaanderen krijgt en hoeveel vanuit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? In de VGC en het BHG leeft de overtuiging dat er in verhouding steeds meer geld vanuit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest komt. Dat heeft natuurlijk een impact op de samenwerking en de verhoudingen tussen de overheden. Dat is van belang in het kader van het Brusseldecreet dat de verhouding tussen Vlaanderen en de VGC regelt.

Op zich is het positief dat het Brusseldecreet er komt. Zolang er echter geen finale tekst is met aanpassingen na het advies van de Raad van State zal het lid er nog niet op ingaan. De verankering van middelen en de vaste groeivoet vindt *Elke Van den Brandt* alvast belangrijk. Het lid vraagt zich wel af of de historische achterstand in het Stedenfonds van Brussel tegenover andere steden wordt ingehaald. Dit mag in ieder geval niet bestendig worden. Werd een inhaalbeweging meegenomen in de evenwichten in het ontwerp van Brusseldecreet?

Het lid vraagt ook om binnen het traject van het ontwerp van Brusseldecreet na te denken over klaverbladfinanciering. Brusselse vzw's vragen subsidies aan bij diverse overheden. Daarvoor moeten ze telkens opnieuw een ander dossier indienen. Dat zorgt voor een enorme administratieve last. De overheid financiert vaak personeel dat subsidiedossiers voor diezelfde overheid opstelt. Daarom lijkt het het lid interessant om in het kader van het Brusseldecreet te bekijken hoe voor de VGC en de Vlaamse Gemeenschap eengemaakte subsidiekaders kunnen worden uitgewerkt. Misschien kan het Vlaams Brusselfonds overgeheveld worden naar de VGC zodat de middelen gebundeld worden. Op die manier blijft er meer tijd over voor de vzw's om op het terrein aan het werk te zijn in plaats van om dossiers op te stellen.

De Brusselnorm staat niet los van het Brusseldecreet. Het debat rond de Brusselnorm zal blijven duren. Het lid hoopt dat de politieke consensus over de dubbele norm behouden blijft: de 30 percentnorm en de 5 percentnorm. Als ze de beleidsbrief leest heeft ze de indruk dat de 30 percentnorm te weinig onderbouwd kan

worden. Ze vreest dat men in de toekomst op de 5 percentnorm zal terugvallen, die gemakkelijker te becijferen is. Nochtans zijn beide normen belangrijk.

Het lid is verheugd dat er een aantal klassiekers behouden blijven in de beleidsbrief: Boterhammen in het park, Klarafestival enzovoort. Zij hebben hun meerwaarde in Brussel al bewezen en zij moeten blijven. Een aantal nieuwe projecten vindt het lid ook zeer fascinerend zoals het 'museumatelier van de Brusselse migratie' (Atelier M van Foyer).

Op een aantal beleidsdomeinen neemt de minister zijn functie van bruggenbouwer goed op. Op het vlak van Cultuur en Jeugd worden een aantal belangrijke, niet zo evidente stappen gezet. Het samenwerken over taalgrenzen heen is niet zo evident, maar wel broodnodig. De jeugd laat zich al lang niet meer in taalhokjes opsluiten. Het lid mist die samenwerking op andere domeinen waarvoor de minister niet direct bevoegd is. Elke Van den Brandt meent dat de minister meer kan doen voor Welzijn en Gezondheid. De invoering van de Vlaamse sociale bescherming zal in Brussel tot een kakofonie leiden. Het lid maakt zich zorgen omdat Vlaanderen ervoor kiest om meer en meer onder de koepel van de Vlaamse sociale bescherming onder te brengen. Dat is een legitieme keuze, maar het antwoord voor Brussel moet meer zijn dan een inspanningsverklaring. Hoe meer Vlaanderen onder die Vlaamse sociale bescherming brengt, hoe meer Brusselaars potentieel uitgesloten zullen worden van een Vlaams zorgaanbod. Voor de terugbetaling vanuit Vlaanderen van de mobiliteitshulpmiddelen (bijvoorbeeld rolstoelen) moet men aangesloten zijn bij de Vlaamse sociale bescherming. Dat is nu geregeld door een samenwerkingsakkoord. Tegelijk stelt men vast dat steeds minder Brusselaars zich aansluiten bij de Vlaamse sociale bescherming. De Vlaamse zorgverzekering is niet populair in Brussel.

In de commissie bevoegd voor Welzijn worden hoorzittingen gehouden over het jeugddelinquentierecht. Het toekomstige Brusselse en Vlaamse jeugddelinquentierecht zijn niet op elkaar afgestemd. Het gevolg zal zijn dat twee jongeren, de ene uit Asse en de andere uit Jette, die samen een overval plegen, door dezelfde jeugdrechter andere maatregelen opgelegd krijgen. Nu de Brusselse ordonnantie en het Vlaamse decreet in een ontwerpfasen zitten zou men moeten samenzitten om ze op elkaar af te stemmen. Zo respecteert men tegelijk de eigen bevoegdheid van de gewesten, en zorgt men ervoor dat er op het terrein geen kakofonie ontstaat.

De Brusselse Nederlandstalige jongere en de Vlaamse jongere worden naar dezelfde voorziening gestuurd, want dat is een volledig Vlaamse bevoegdheid. Het aanbod van die voorziening is gericht op het merendeel van de verwezen jongeren, dus vanuit Vlaanderen. De Brusselse jongeren zullen dus tussen de mazen van het net vallen. Dat is op te lossen door samen te werken.

Binnen Welzijn zijn meer van die voorbeelden te geven. Bij ieder ontwerp van decreet is er wel goede wil, maar men moet de tijd nemen om samen te werken zodat het ook binnen Brussel van toepassing kan zijn. Elke Van den Brandt roept de minister op zijn functie van bruggenbouwer op te nemen.

Alle vorige beleidsbrieven bevatten de intentie om de historische achterstand op het vlak van Welzijn in Brussel weg te werken. Het lid heeft dit in deze beleidsbrief niet meer teruggevonden. Dat is eerlijker want de nodige budgetten waren niet voorzien, maar de ambitie moet er wel zijn. Het lid betreurt dat ook in de beleidsbrief voor Welzijn (*Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1735/1) die ambitie niet meer terug te vinden is.

De beleidskeuze voor de woonzorg is de juiste, vindt het lid. In Brussel zijn redelijk wat rusthuizen. De bestaande rusthuizen moeten wel echt tweetalig worden. Er moet vooral ingezet worden op thuiszorg, dagopvang enzovoort. Wat is de finaliteit

van de Staten-Generaal Welzijn en Zorg gepland in februari 2019, op het einde van de zittingsperiode? Hoe kan de minister nog met de aanbevelingen zijn stempel drukken in die korte periode? Het lid vreest dat het een dood traject wordt. De welzijnssector in Brussel overlegt zich te pletter. Men probeert daar de puzzelstukken met veel moeite op elkaar te passen. Het zou goed zijn als de politiek ook deze inspanning zou doen.

Wat Onderwijs betreft is de VGC zeer vernietigend over het toekomstige Inschrijvingsdecreet. De impact van het decreet in Brussel zal groot zijn. Hoe staat de minister hier tegenover? Het gaat niet enkel over het aantal Nederlandstaligen dat voorrang krijgt, maar ook over de vraag of Vlaanderen nog voorrang geeft aan kansengroepen. In Vlaanderen wordt het voorrangsbbeleid begrijpelijkerwijze afgeschaft. Daar is er immers een lotingssysteem waardoor de kansengroepen – tenminste op papier – evenveel kansen krijgen. In Brussel zal een zeer kwetsbare groep veel minder toegang krijgen tot het Nederlandstalige onderwijs. Het LOP heeft terecht uitstel gevraagd. Vlaams minister Hilde Crevits van Onderwijs heeft daar tot nu toe nog niet op gereageerd. Het nieuwe decreet ondermijnt de vele inspanningen die de VGC geleverd heeft voor een zo goed mogelijk werkbaar systeem voor de inschrijvingen in de Nederlandstalige scholen. Zoals het ontwerp van Inschrijvingsdecreet nu voorligt, zal het voor problemen zorgen. Het lid hoopt dat de minister zijn rol als bruggenbouwer hier zal opnemen.

Voor het versterken van de relatie Vlaanderen-Brussel ondersteunt de minister een aantal projecten: schoolbezoeken, projecten gericht op ambtenaren enzovoort. Brussel verdient het om bemind te worden. Na de aanslagen hebben veel scholen uit angst hun bezoek afgezegd. Daarna heeft de minister zijn beleid meer gericht op de studenten. Wat is de stand van zaken nu? Durven de Vlaamse scholen terug meer naar Brussel komen? Hoe wordt Brussel gepercipieerd in de rest van Vlaanderen? Onlangs heeft de Vlaamse ambtenarij in Brussel zijn kantine gesloten voor het publiek van buitenaf. Om praktische redenen zou het lid dat kunnen begrijpen. Ze meent echter dat er oplossingen mogelijk zijn om die opendeurvisie niet los te laten. Het heeft een belangrijke symbolische betekenis.

De minister zegt terecht dat de rol van het Nederlands in Brussel nog nooit zo sterk geweest is. Het feit dat Brusselaars Nederlands willen leren biedt een enorme kans om het Nederlands te versterken. Het lid hoopt dat het Vlaamse beleid de historische kans ervan inziet en de anderstaligen zo open mogelijk ontvangt in de scholen, in de welzijnsvoorzieningen enzovoort. Het is de beste manier om een tweetalig aanbod te realiseren. Dat er nu een tekort aan tweetalig aanbod is, is niet altijd het gevolg van onwil. Tweetalig zorgkundig personeel vinden is moeilijk. Goede zorgscholen in het middelbaar en hoger onderwijs zijn daarvoor cruciaal, zelfs heroriëntering van een aantal middelbare scholen is een mogelijkheid, meent het lid.

Het lid hoopt dat Model NL daar een antwoord op biedt. Het is positief dat er op een open manier nagedacht wordt over de positie van het Nederlands. Elke Van den Brandt onderschrijft de visie van de minister daaromtrent.

Dat vindt het lid een betere manier van werken dan overal logo's te hangen. Naast het N-logo komt nu nog een tweede Vlaamse logo. Het lid heeft daar op zich niets tegen, maar de uitdaging in Brussel ligt vooral in de tweetaligheid in ziekenhuizen, bij brandweer en politie, veeleer dan in het aanbrengen van een extra logo om duidelijk te maken dat het om een Nederlandstalig aanbod gaat. Het lid hoopt dat de logocampagne niet te veel plaats inneemt binnen het reële beleid van de minister. Wat is de prijs van die logo-oefening (werkuren en materiaal kost)?

In het kader van de uitvoering van het Vlaams Horizontaal Gelijke kansenbeleidsplan 2018-2019 heeft de minister beslist dat projecten die informeren, sensibiliseren en

meer draagvlak willen creëren rond seksuele diversiteit en de genderproblematiek in Brussel extra aandacht en kansen krijgen. Elke Van den Brandt vindt dit op zich zeer positief. Ze vraagt zich enkel af hoe zich dat verhoudt ten opzichte van subsidies vanuit het budget van minister Homans bevoegd voor Gelijke Kansenbeleid.

Via de televisieformat wil de minister meer Brusselse jongeren naar de Vlaams-Brusselse media halen. Kan de minister dat wat verduidelijken?

Binnenkort komt een nieuwe Taalbarometer uit. Heeft de minister al zicht op de resultaten? Zijn er grote verschuivingen ten opzichte van de vorige Taalbarometer?

2.3. Uiteenzetting van Joris Poschet

De laatste begroting en beleidsbrief van deze legislatuur is voor *Joris Poschet* het moment om de balans op te maken en vooruit te blikken. Voor CD&V staat één groot doel centraal binnen het Vlaams Brusselbeleid: het versterken van de Nederlandstalige middenklasse in Brussel om zo een solidaire en ambitieuze hoofdstad te realiseren. Vlaanderen moet ervoor zorgen dat er in Brussel een Nederlandstalig aanbod is om de middenklasse te behouden en eventueel te verleiden om vanuit Vlaanderen in Brussel te komen wonen. De Vlaamse Gemeenschap moet dus voluit blijven investeren in voldoende en kwalitatief Nederlandstalig onderwijs, kinderopvang, culturaanbod, jeugd- en sportbeleid en zorg voor ouderen. Brussel moet een stad zijn waar je als Nederlandstalige jong kan zijn en oud wil worden. Dat is een gigantische uitdaging, waar verschillende bestuursniveaus mee aan moeten werken.

Joris Poschet schuift vijf punten naar voren die cruciaal zijn voor de Nederlandstalige middenklasse, die de motor vormt voor een bruisend Brussel en de capaciteit heeft om solidair te zijn en sociale vooruitgang te realiseren: 1. Vlaanderen moet blijven investeren in Brussel, 2. partnerschap moet centraal staan, 3. het beleid moet focussen op een betere levenskwaliteit voor de Nederlandstaligen en Nederlandskundigen, 4. maak beleid op maat van de grootstedelijke context van Brussel en 5. laat Brussel en Vlaanderen elkaar versterken.

Ten eerste moet Vlaanderen blijven investeren in Brussel. De GACB heeft een uitgebreid rapport gepubliceerd over de middelen die de Vlaamse Gemeenschap in Brussel investeert. Het gaat om ongeveer 900 miljoen euro. Een kernleidraad hierbij is de Brusselnorm, waarbij 30 percent van de Brusselaars als doelpubliek gezien wordt van de Vlaamse Gemeenschap en er minstens 5 percent van de totale gemeenschapsmiddelen naar de hoofdstad vloeit. Ook de CD&V-fractie is gehecht aan deze dubbele Brusselnorm.

Er worden recordbedragen uitgetrokken voor het Nederlandstalig onderwijs en ook in bijvoorbeeld Cultuur wordt er stevig geïnvesteerd. Over alle beleidsdomeinen heen haalt Vlaanderen daarmee gemiddeld de 5 percent van de uitgaven voor gemeenschapsbevoegdheden. De vraag is natuurlijk of men de uitgaven gelieerd aan de grootstedelijke functie van Brussel zomaar kan optellen bij de uitgaven die rechtstreeks en alleen naar die 30 percent Brusselaars gaan. Doen er bijvoorbeeld geen Brabanders een beroep op het onderwijsaanbod van Odisee of de VUB? Met andere woorden, het gaat om uitgaven die gelieerd worden aan de 30 percent Nederlandstalige Brusselaars, maar die ook ten goede komen aan mensen die niet in Brussel wonen. Dat vertekent uiteraard de investeringsgraad vanuit de Vlaamse Gemeenschap.

Bovendien trekken steden nieuwkomers aan, waardoor de vraag naar inburgeringstrajecten automatisch hoger ligt dan in een gemeente met pakweg 10 percent inwoners met migratieachtergrond. Ook hier liggen de uitgaven dus automatisch hoger dan bij het landelijke gemiddelde.

Zonder afbreuk te doen aan de reeds geleverde inspanningen moet dus rekening worden gehouden met de stedelijke context. Investerings voor stedelijke functies moeten afgewogen worden in vergelijking met andere steden. Dit betekent ook dat de inspanningen van de Vlaamse overheid in Brussel voor de VGC moeten afgewogen worden tegenover inspanningen van de Vlaamse overheid in de dertien centrumsteden of zelfs enkel tegenover de investeringen in de twee andere grote steden Antwerpen en Gent. In dat verband moet men ook stoppen met de masochistische neiging om bijvoorbeeld schoolachterstand of spijbelgedrag in Brussel-Hoofdstad af te zetten tegen het algemeen Vlaams gemiddelde. Een vergelijking met Antwerpen of Gent is intellectueel veel eerlijker en zou meteen helpen oplossingen te zoeken in de sfeer waar die gevonden kunnen worden: de grootstedelijke context van die drie steden.

Hiervoor is het belangrijk dat de cijfersets van Brussel maximaal meegenomen worden door de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA). Afgebeelde kaartjes waar in het midden een gat zit omdat er geen gegevens voor Brussel beschikbaar zouden zijn, zijn onaanvaardbaar. Door creativiteit en overleg met andere overheidspartners, kan er veel opgelost worden. Welke acties heeft de minister ondernomen om hier werk van te maken? Want dit werkt vele Vlaamse Brusselaars op de zenuwen.

Naast de generieke middelen voor een Vlaams beleid in Brussel-Hoofdstad beschikt de minister voor Brussel ook nog over het Vlaams Brusselfonds. Minister Pascal Smet was de eerste minister met een volgestort Brusselfonds. Het jongste jaarverslag van het Vlaams Brusselfonds toont een goed overzicht van de evolutie van de middelen, met 2009 als topjaar met maar liefst 13,8 miljoen euro. Bij het begin van deze legislatuur erfde minister Sven Gatz evenwel een gehalveerd Brusselfonds, waarop nog eens bespaard diende te worden in het kader van de globale begrotingsinspanningen, de zogenaamde kaasschaaf. De CD&V-fractie is dan ook zeer verheugd met de beslissing om vanaf 2019 structureel 400.000 euro extra toe te kennen.

Daarnaast was er de belofte, op onder andere uitdrukkelijke vraag van CD&V, om de middelen als volgt te verdelen: 1/3 Cultuur, 1/3 DKO, 1/3 Welzijn. De minister zou de 4,5 miljoen euro die jaarlijks en gedurende drie jaar 2017-2018-2019 beschikbaar zou zijn, in drie gelijke delen investeren. Hierover is het lid het meest ontgoocheld. Wat Welzijn betreft komt de minister – op basis van cijfers die hij gaf bij een schriftelijke vraag – maar op 10 percent van de uitgaven in plaats van de 33 percent. De CD&V-fractie heeft bij iedere bespreking van de opeenvolgende beleidsbrieven gesteld dat ze een aantal fundamentele vragen heeft bij de besteding van het Brusselfonds. Het lid vreest dat het kalf nu verdrongen is.

De CD&V fractie is van mening dat het Vlaams Brusselfonds vooral impulsen moet geven aan nieuwe initiatieven, binnen de moeilijke context van Brussel. Het moet als het ware gaten in het aanbod dicht plamuren. Niet door recurrente uitgaven te doen, maar door doelgericht in te zetten op investeringen waar de Brusselaars het meest nood aan hebben. Daarbij moet voor CD&V volop ingezet worden op kinderdagverblijven én de buitenschoolse opvang.

Voorts vraagt Joris Poschet om de 'ad nominatim' in de begroting weg te werken. Dat geeft inderdaad zekerheid aan instellingen voor hun financiering, maar het beperkt in zeer grote mate de handelingsvrijheid van de volgende minister voor Brussel.

De minister zet sterk in op DKO en kaart enkele investeringsdossiers aan. Hoeveel staat het met het dossier van Sint-Agatha-Berchem?

Een tweede punt betreft het voorop staan van partnerschap in het beleid. Voor CD&V blijft de VGC de prioritaire partner. De relatie tussen de twee wordt groten-

deels bepaald door het nieuwe Brusseldecree, wat in de laatste rechte lijn zit. Maar ook de concrete uitvoering en toepassing van dit decreet – meer bepaald de af te sluiten meerjarige samenwerkingsovereenkomst en het strategisch beleidsplan – vereisen een correcte en loyale houding ten aanzien van de VGC. Als de Vlaamse Regering kiest voor vertrouwen in en autonomie voor de gemeenten, moet dezelfde positieve en constructieve houding aangenomen worden ten aanzien van de VGC.

In dat verband heeft het lid vragen over de gemeenschappelijke cultuurcommunicatiestrategie. Is deze doorgesproken met de VGC? Werd hierover een collegebeslissing genomen? Hoe is de verdeling van de financiële inspanningen? Over welke tijdspanne gaat het hier? Op p. 11 van de beleidsbrief is sprake van de opportuniteit van een printkanaal bij die gemeenschappelijke cultuurcommunicatiestrategie. Gaat het over het deel Agenda in BRUZZ?

Partnerschap gaat uiteraard ook over samenwerking met andere overheden en actoren voor het Brusselbeleid. Hier mist het lid vooral de betrokkenheid van het middenveld. Burgerkabinetten kunnen een inbreng van ideeën geven, maar bereiken vaak de 'blanke vergadertijgers'. Terwijl het middenveld mensen emancipeert en in contact brengt met cultuur, sport en 'de ander', contacten die bijdragen tot een gevoeligheid voor de belangen en verzuchtingen van de verschillende lagen van onze samenleving.

Door de recente gemeenteraadsverkiezingen kwam een recordaantal Nederlandstaligen in de gemeenteraden. Dit is een geweldige kans om de samenwerking met de gemeentebesturen en OCMW's en de nieuw verkozen Nederlandstaligen uit te bouwen. Welke stappen neemt de minister om het Vlaams Gemeenschapsbeleid via hen mee uit te rollen in Brussel?

Tot slot staat of valt het uitrollen van een beleid met politieke wil, meer dan met het vereenvoudigen van politieke structuren. Samenwerking, samenwerkingsakkoorden zijn zeer belangrijk op het gebied van tewerkstelling, mobiliteit, inburgering, armoede. In sommige beleidsdomeinen gaat dit opmerkelijk vlotter dan in andere. De minister ziet zichzelf – terecht overigens – als een go-between. Welke stappen heeft hij gezet op het vlak van Mobiliteit? Als het lid de uitspraken leest van Brussels minister-president Rudi Vervoort over de optimalisering van de Brusselse ring en de plannen van Vlaams minister van Mobiliteit Ben Weyts, zal men afstevenen op een blokkering.

De Vlaamse Regering en het College van de VGC zullen samenzitten rond de meerjarenbegroting en de langeretermijndoelstellingen. Dat was al voorzien in de beslissing van de Vlaamse Regering op 17 juli 2015. Het lid meent zich niet te herinneren dat dit ooit gebeurd is. Waarom niet? Hoe denkt de minister dat toch te realiseren?

Derde grote punt voor de CD&V in het Brusselbeleid is de focus op een betere levenskwaliteit voor de Nederlandstaligen en Nederlandskundigen. CD&V wil een fijnmazig web van Nederlandstalige dienstverlening in Brussel dat iedereen opvangt die dat wil: de Nederlandstalige Brusselaars, Vlamingen die hier komen werken en iedereen (hoe sterk of zwak ook) die aansluiting zoekt. De Vlaamse Gemeenschap is een open gemeenschap. CD&V wil een doorgaande lijn van de wieg tot de arbeidsmarkt, met een zachte overgang van zorg naar leren en brede vorming en opleiding voor 'onze ketten'. In het kader van zorg wil CD&V echte netwerken.

Bijzondere aandacht moet daarbij gaan naar de uitrol van de Vlaamse sociale bescherming in Brussel. Het is van essentieel belang dat de rechten van de Brusselaars op kwalitatieve zorg in het Nederlands gelijk blijven lopen met die van de Hallenaar of Merchtemenaar. De VGC deed de afgelopen jaren al veel inspanningen voor de bekendmaking van de Vlaamse sociale bescherming en momenteel voert

ook de Vlaamse minister van Welzijn een campagne. Welke zijn de inspanningen van de Brusselminister in deze?

Er zijn heel wat elementen die in de beleidsbrief onvoldoende aan bod komen en die belangrijk zijn voor de levenskwaliteit: sport, mobiliteit, tewerkstelling. Voor het eerst wordt er in de beleidsbrief echter expliciet de nodige aandacht geschonken aan armoedebestrijding. CD&V heeft daar tijdens de bespreking van de voorgaande beleidsbrieven sterk op aangedrongen, ook omdat ze bij de Vlaamse coördinerende minister geen gehoor vond. In de beleidsbrief Brussel worden nu twee concrete initiatieven vermeld. Dit is een belangrijke stap maar de vraag is of men niet verder moet gaan, meer bepaald in de richting van structurele samenwerking tussen alle relevante overheden. Politieke wil is hier belangrijk. Ook de gemeenten en OCMW's spelen trouwens een cruciale rol in armoedebestrijding. De tweetalige werking van de GGC-erkende gezondheidssector blijft ook cruciaal. Het lid hoopt dat men hierover zal blijven waken over de partijgrenzen heen. Dat wordt een belangrijk punt bij de regeringsonderhandelingen.

Ten vierde pleit CD&V voor een beleid op maat van de grootstedelijke context van Brussel. Vaak is beleid dat voor Vlaanderen ontworpen wordt niet meteen toepasbaar in Brussel-Hoofdstad, omdat de grootstedelijke realiteit andere uitdagingen schept of omdat er bestuurlijke verschillen zijn. Daarvoor is de Brusseltoets een belangrijk instrument. Het lid kan zich niet van de indruk ontdoen dat de Brusseltoets en de toepassing ervan wat naar de achtergrond verdwenen is. Bewaakt de Brusselminister de toepassing van deze Brusseltoets en hoe? Wordt de Brusseltoets consequent ingepast in de reguleringsimpactanalyse (RIA)? Ook de administratie speelt daarbij een belangrijke rol. Wordt daar voldoende op gewezen? Is er bij de administratie van de Vlaamse Gemeenschap iemand die deze Brusseltoets systematisch opvolgt? Daarover is ook overleg wenselijk met de administratie van de VGC vanwege de terreinkennis.

Vijfde en laatste punt vat spreker als volgt samen: laat Brussel en Vlaanderen elkaar versterken. Het is essentieel dat jongeren op een positieve manier met Brussel kennis maken. Schoolbezoeken zijn in dat verband een uitstekend instrument. In antwoord op een vraag van het lid op 13 juni 2018 stelde de minister dat Muntpunt een promocampagne zou lanceren voor Vlaamse lagere en middelbare scholen in de eerste twee maanden van het schooljaar. Wat is de stand van zaken? Welke zijn de resultaten?

Op p. 33 meldt de beleidsbrief dat Brik er in 2019 nog explicieter naar zal streven studenten te werven als gedreven ambassadeurs voor studeren, wonen en werken in Brussel. Hoe zal men daarbij te werk gaan?

Er zouden ook meer inspanningen gedaan kunnen worden om andere doelgroepen, middenveldorganisaties, eurocraten te betrekken bij het Vlaamse aanbod. Men kan ze misschien proberen te bereiken via een cultureel evenement. Kan er een opening gemaakt worden voor gebruikers van een Museumpas om hen naar Brussel te lokken? Neemt de minister initiatieven ten aanzien van buitenlandse journalisten om het Vlaamse aanbod in onze hoofdstad te promoten?

Een andere belangrijke opportuniteit kan de betrokkenheid zijn van de Vlaamse Gemeenschap bij de kandidatuur van Brussel als Culturele Hoofdstad van Europa in 2030. De Brusselse minister-president heeft daartoe een opening gemaakt. Dit biedt de mogelijkheid om het grote Nederlandstalige aanbod in de hoofdstad extra in de kijker te zetten. In antwoord op een vraag van het lid daaromtrent (23 mei 2018) heeft de minister geantwoord dat de aangelegenheid zou besproken worden op de IMC Cultuur in de herfst. Is dat ondertussen gebeurd en wat is het resultaat?

Verder heeft het lid nog een aantal punctuele vragen. Het is positief dat het Model NL de aandacht voor het Nederlands vergroot. De Vlaamse Gemeenschap voorziet hiervoor 150.000 euro. Welke andere partners zijn er en wat is hun inbreng? Hoe worden initiatieven die hier gelanceerd worden, verankerd in regulier beleid?

Joris Poschet vraagt of de regularisatie van de DAC'ers (ten belope van 286.000 euro) betrekking heeft op het Groot-Eiland.

In het kader van het ontwerp van Brusseldecreeet is er sprake van minimum 8 percent van de dotatie van de VGC voor de gemeenten. Welke verdeelsleutel wordt hier gehanteerd? Moet er bijvoorbeeld minimaal een Nederlandstalige schepen of OCMW-voorzitter zijn? Wordt er rekening gehouden met socio-economische parameters, de oppervlakte van de gemeente, het aantal scholen enzovoort? De minister heeft gezegd dat de Raad van State bemerkingen heeft bij de 'gekleurde' sectormiddelen. Hoe zal de minister dat verantwoorden? Vorig jaar heeft het lid ook een vraag gesteld over het stopzetten van de lokale subsidies voor ontwikkelingssamenwerking. De minister zou kijken of er een oplossing voor gevonden kon worden. Als het lid het goed begrepen heeft, vallen ze weg voor de negentien Brusselse gemeenten.

De minister heeft beslist om extra aandacht en kansen te geven aan projecten die informeren, sensibiliseren en meer draagvlak willen creëren rond seksuele diversiteit en de genderproblematiek in Brussel. Joris Poschet vindt het op zich zeer positief. Op welke manier werk de minister samen met het 'roze middenveld' zoals bijvoorbeeld Rainbow House en Çavaria? Over hoeveel middelen gaat het?

Het lid las met verbazing in de beleidsbrief (p. 21) dat het focusthema van BRIO voor 2018 en 2019 de financiële situatie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en van de Vlaamse Rand is. De GACB heeft op dat vlak reeds veel werk verzet. Waarover gaat het precies? Wat is het doel van dat onderzoek?

Een laatste vraag gaat over het Atelier M van Foyer. Hoe ondersteunt de minister dit? Zijn er andere partners betrokken? Wordt de link met de buurt gelegd en wat is de inhoudelijke focus?

Tot slot wil het lid de minister feliciteren voor zijn 'voet tussen de deur' bij KANAL en voor zijn openheid om samen te werken aan projecten zoals Palace. Als de andere gemeenschappen openheid tonen ten aanzien van de Vlaamse Gemeenschap is het goed om daar meteen gebruik van te maken. Positief is ook dat de minister het Nederlandstalige aanbod in Brussel in de kijker wil zetten voor iedereen die op de 11 juliviering wil komen mee feesten.

2.4. Uiteenzetting van Lionel Bajart

Lionel Bajart dankt de minister voor de prioriteiten die hij in zijn beleidsbrief naar voren schuift. De uitdagingen van onze hoofdstad indachtig is het de ambitie om te blijven werken over de eindmeet van deze legislatuur heen. Dat hoort ook zo. Zijn rol van bruggebouwer en ploegspeler rendeert op vele vlakken.

Het Brusseldecreeet staat al lang in de steigers. Het lid is verheugd dat het deze legislatuur nog ter stemming wordt voorgelegd. Het betreft een belangrijke vooruitgang en de verzekering van het Vlaamse engagement in Brussel. Alle strategische doelstellingen van het Brusselbeleid komen in dit decreet samen. Spreker noemt het graag de culminatie van het beleid van de voorbije jaren. Het zal leiden tot minder planlast en meer de zaken realiseren.

Het waren voor Brussel niet de gemakkelijkste jaren. Het lid wijst op infrastructuurele problemen, de situatie waarin migranten bij aankomst verzeilen en uiteraard

de terreuraanslagen. Toch komt Brussel sterker uit deze legislatuur. Op het beleidsdomein Welzijn na worden de investeringen in Brussel op peil gehouden en wordt vaak ook meer gedaan dan strikt nodig. Als Brusselaar is dat aangenaam om te zien. Het beleidsdomein Welzijn zal de komende jaren een inhaalbeweging moeten doen, en moet daarbij natuurlijk oog hebben voor de reële noden van de hoofdstad en haar Nederlandstalige inwoners.

Spreker is verheugd om te lezen dat er werk gemaakt zal worden van een analyse van het aanbod voor de jeugd in Brussel. Het is belangrijk dat de Brusselse jongeren voldoende ruimte en aanbod hebben om jong te kunnen zijn. Zeker in de Kanaalzone zijn hiervoor opportuniteiten. Door de veelheid aan aanbieders en inrichtende overheden blijft het totale aanbodplaatje echter een blinde vlek. Dit wegwerken zal helpen met het detecteren van noden. Lionel Bajart pleit om in de toekomst een gecoördineerd beleid te voeren zodat er geen dubbel werk gebeurt.

Voorts stelt het lid een aantal concrete vragen. Welke cultuurstellingen zullen gevolg geven aan de vraag van het Burgerkabinet om meer publieksparticipatie bij het invullen van een budget? In het debat over het N-logo moet men er voor zorgen dat de vorm niet primeert boven de inhoud. De Open Vld-fractie is trots op de Nederlandstalige instellingen in Brussel en wenst hen niet meer dan nodig te culpabiliseren voor een N-logo op hun gevel. Dat is ook belangrijk, maar zoals collega Van den Brandt aangeeft, zolang ze hun werk goed doen blijft het een luxe-probleem in verhouding tot de zeer belangrijke uitdagingen voor meer Nederlandskundigen in ziekenhuizen en bij brandweer en politie.

2.5. Antwoord van minister Sven Gatz

Minister *Sven Gatz* antwoordt dat momenteel 346 van de 575 instellingen het N-logo hebben. Dat is meer dan de helft. Iets minder maar ook zeker de helft van de instellingen heeft ook het logo van de Vlaamse overheid bevestigd. Het verschil is vooral te verklaren door de Nederlandstalige scholen die al een N-logo hadden. De minister zal de komende weken de instellingen voor een tweede keer vragen waarom zij niet gereageerd hebben om het N-logo te bevestigen. Daarna zal in een volgende fase overgegaan worden tot maatwerk en individuele contacten. Het N-logo is een symbool, het is er voor de herkenbaarheid, maar ook voor hetgeen er achter zit, de inhoud. Aan elk Nederlandstalig initiatief in Brussel hangt rechtstreeks of onrechtstreeks taalpromotiebeleid vast. De minister zet hier verder stappen in. Na nieuwjaar zal de minister een beter zicht hebben op de stand van zaken. Kostprijs voor de aanmaak en verspreiding van het logo 'Verbeelding Werkt', dat is de bijkomende 'Vlaamse' signalisatie naast het N-logo, bedraagt 56.000 euro.

Het beleid van Muntpunt ten aanzien van fake news gaat vooral over de rol van een bibliotheek (door een zo uitgebreid mogelijke collectiesamenstelling) en een informatiecentrum (samenstellen van een evenwichtig informatieaanbod). Men wil mensen zoveel mogelijk informatie bieden om hen te wapenen tegen fake news. Eigenlijk wil men er aan herinneren dat een bibliotheek hier een rol kan in spelen. Het gaat zeker niet om een exclusieve taak voor een Muntpunt.

Verschillende leden hadden het over de positie van Welzijn, de stand van zaken van de Vlaamse sociale bescherming in Brussel en de achterstand in investeringen voor welzijn. Zolang het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie niet duidelijk aangeven welke richting zij willen uitgaan met enerzijds de bij de zesde staatshervorming overgedragen bevoegdheden, en anderzijds hun eigen beleidsaccenten voor de toekomst, is het moeilijk om het ene beleid op het andere af te stemmen. Op Vlaams niveau is de zorgverzekering en daarna de uitbreiding naar de Vlaamse sociale bescherming al een tijdje aan de gang. Om een scharnier te bevestigen moeten er twee aanhechtingspunten zijn. De minister wil daarmee zijn verantwoordelijkheid niet ontlopen of de bal door-

spelen naar collega-minister Jo Vandeurzen. Men moet afwachten. Het is zeer de vraag of er deze legislatuur nog duidelijkheid komt vanwege de Brusselse collega's.

De minister erkent zeker het belang van de Vlaamse sociale bescherming en de duidelijkheid hierover voor de Brusselaar. Hij onderstreept ook het belang van het wegwerken van historische achterstanden. Dit zijn zeer zware uitdagingen waarbij de rol van een minister van Cultuur of Onderwijs in het niets verdwijnt. Het realiseren van sociale bescherming en welzijnsaanbod gaat veel verder dan het uitkeren van een subsidie aan een bepaalde instelling. Het gaat om het individuele recht van kwetsbare mensen op een financiële ondersteuning om de kwetsbaarheid te verzachten of weg te werken. De link tussen het individuele recht en de individuele mogelijkheid om op de tegemoetkoming een beroep te kunnen doen maken het zo complex, aldus de minister.

De minister wil hier verder ingaan op de beperkingen en de mogelijkheden van een bruggenbouwer. In sommige dossiers is de rol van bruggenbouwer mogelijk, maar in andere is het zeer moeilijk. De minister zal blijven bruggen bouwen, maar de bruggenbouwer kan en moet niet alles oplossen. Soms willen de betrokkenen niet rond de tafel komen, of soms zijn er te weinig raakpunten.

Bij KANAL zal de minister een oogje in het zeil houden betreffende de goede tweetalige dienstverlening, hetzij vanuit het oogpunt van kwaliteit en klantvriendelijkheid, hetzij vanuit de naleving van de taalwetgeving – soms valt dat samen. De minister heeft de vraag van Karl Vanlouwe doorspeeld aan KANAL met de mededeling dat het correcter zou zijn het adres in de twee talen te vermelden. Uiteraard ligt de nadruk van de betrokkenheid van de minister op de ontwikkeling van de culturele pool. De minister zal zich vooral inzetten om KANAL een goede start te geven als kunstencentrum met zowel lokale verankering als internationale uitstraling.

Het aantal klachten of vragen bij het Steunpunt Taalwetwijzer lag het afgelopen jaar hoger dan gewoonlijk: 394 verzoeken werden ingediend. Allicht heeft dat te maken met de toegenomen zichtbaarheid van de Taalwetwijzer door de weliswaar bescheiden campagne het voorbije jaar. De administratie bekijkt met alle betrokken diensten hoe men de zichtbaarheid nog verder kan verhogen. Voor een overzicht van de klachten bij de taalwetwijzer in meerjarig perspectief verwijst de minister naar bijlage 2 bij dit verslag.

Voor de exacte cijfers van de middelen die vanuit de Vlaamse Gemeenschap respectievelijk het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest naar de VGC gaan, verwijst minister Sven Gatz naar bijlage 3 bij dit verslag. Momenteel ontvangt de VGC iets meer vanuit het BHG, maar globaal genomen is de verhouding 50/50. De minister denkt ook dat die verhouding best ongeveer zo behouden blijft omdat het de weerspiegeling is van het wezen van de VGC. Is de VGC 'Brusselser' geworden door de demografische ontwikkelingen en zijn de middelen dan gevolgd, of is de VGC 'Brusselser' geworden door de toenemende middelen vanuit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest? Waarschijnlijk is het iets van beide. Daaruit bestaat de evenwichtsoefening van deze interessante instelling.

Net als de leden is de minister tevreden dat men de groeivoet van 3,5 percent van het Stedenfonds in het Brusseldecree heeft kunnen opnemen. Door de groeivoet van het Stedenfonds toe te passen op de financiële middelen die rechtstreeks van de Vlaamse overheid naar de VGC gaan, kan men een bepaalde beleidsruimte voor nieuw beleid creëren. De groeivoet van 3,5 percent is voor een overheid welkom om nieuw beleid te voeren. Als de massa waarop deze groeivoet berekend wordt toeneemt, kan de VGC daar alleen maar wel bij varen, en de Brusselaar ook.

Bij het ontwerp van Brusseldecreeet is men niet gestart met het incalculeren van de inhaalbeweging voor de historische achterstand. Men vertrekt dus vanuit de huidige situatie en daar werd de groeivoet van 3,5 percent aan toegevoegd. Het was zo al een moeilijke oefening, stelt minister Sven Gatz. De relatie tussen een overheid en haar steden is in het algemeen niet van idealistische aard. Dat betekent niet dat de minister geen belang hecht aan het inhalen van de historische achterstand.

Joris Poschet vroeg hoe de minister de opmerking van de Raad van State in verband met contextualisering van de sectordecreten zal opvangen. Het probleem ligt daar niet, aldus de minister. De Raad van State heeft opgemerkt dat de dotatie aan de VGC niet aan voorwaarden onderworpen mag worden. De essentie van een dotatie is dat ze onvoorwaardelijk wordt toegekend. Nu zal er duidelijk een onderscheid gemaakt worden tussen de dotatie en de middelen van de sectordecreten. De administratie is daar volop mee bezig. De minister zal dus rekening houden met de opmerkingen van de Raad van State, vooral over de dotatie, maar ook over enkele kleinere punten.

Het klopt dat als men in Brussel subsidies wil binnenhalen, men over een diploma 'subsidiologie' moet beschikken. Soms is het ook een kans. Wanneer het bij de ene overheid niet lukt kan men nog eens aankloppen bij een andere overheid. Maar ideaal is het zeker niet. De minister wil dit probleem bekijken, maar allicht zal het in de volgende legislatuur meegenomen moeten worden. Mevrouw Fadila Laanan, Brussels staatsecretaris, heeft op de vorige Interministeriële Conferentie Cultuur aangekondigd dat het vanuit cultureel oogpunt zinvol zou zijn dat een actor op het terrein die subsidies wil, zich zou kunnen wenden tot een soort cultureel loket. Daar zou de basisinformatie van het aanbod van de verschillende overheden gegroepeerd aangeboden worden. Die idee zal nu uitgewerkt worden binnen de IMC. Dat is een goede evolutie. Iedereen behoudt zijn autonomie, maar tegelijkertijd wordt de dienstverlening voor de aanvrager vereenvoudigd. De minister is bereid dit ook te onderzoeken voor het Brusselse perspectief, hoewel men daar meer met een horizontaal gegeven zit. De kennis over de verschillende samenwerkingsmodaliteiten van de culturele administraties wil de minister meenemen om bijkomende stappen te zetten voor een loket voor klaverbladfinanciering in Brussel.

De 5%-Brusselnorm is het minimum voor minister Sven Gatz. De minister heeft het gevoel dat deze norm verworven is binnen de Vlaamse Regering. De minister is het ermee eens dat de 5 percent altijd samen met de 30 percent bekeken moet worden. Joris Poschet heeft daar enkele nuances aan toegevoegd: wat met de centrumfuncties van een stad (onderwijs, hoger onderwijs enzovoort). Die discussie zal beleidsdomeinen per beleidsdomein voortgezet worden met bijkomende gegevens van de GACB. De 30 percentnorm blijft een uitgesproken politiek debat. De minister is er ook voorstander van om die 30 percentnorm zo snel mogelijk te realiseren. Iedereen kent de redenen waarom dit voor bepaalde zaken wel en voor andere niet lukt.

De Brusseltoets wordt wel degelijk rigoureuus en nauwgezet toegepast vanuit de verplichting van de reguleringsimpactanalyse (RIA). De kwaliteit of de diepte ervan kan zeker nog verbeterd worden. De GACB buigt zich ook hierover.

Wat de rol van de minister als bruggenbouwer betreft zal Joris Poschet waarschijnlijk een stuk op zijn honger blijven zitten. Als het lid bepaalde zaken punctueel kan aanwijzen, is de minister altijd bereid bijkomende ondersteuning te bieden.

In verband met het Inschrijvingsdecreet is het normaal dat elke overheid het decreet vanuit zijn eigen perspectief benadert. De minister denkt dat met het nieuwe decreet nog steeds een goede mix van kansen verzekerd blijft. Het LOP neemt haar rol goed op. Met het nieuwe Inschrijvingsdecreet zal men een goede

verhouding moeten vinden tussen enerzijds de sociale correctie voor kinderen met minder kansen en anderzijds een soort historisch recht van Nederlandstalige kinderen om zich in een Nederlandstalige school te kunnen inschrijven. Voor de minister zijn dit geen concurrerende maar complementaire groepen. Een nieuw positief element is opgenomen in het Inschrijvingsdecreet: het zogenaamde Vlaams curriculum. Als kinderen langere tijd in Nederlandstalig kleuter- of lager onderwijs gezeten hebben, komen zij ook terecht in een voorrangsgroep zodat ze op 12-jarige leeftijd niet als volledige vreemdelingen beschouwd worden. De kunst is om deze drie groepen op de meest werkbare verhouding een plaats te geven. De minister heeft destijds op de ministerraad erop aangedrongen om zeer voorzichtig met de operationalisering van het nieuwe kader om te gaan. Er is voorzien in de nodige overgangsmaatregelen. Voor de juiste afstemming van de verschillende voorrangsgroepen rekent de minister op de deskundigheid van het LOP en goede contacten tussen de verschillende betrokken kabinetten. De minister let erop dat het niet zal ontsporen, zowel op operationeel als op maatschappelijk vlak.

Alle initiatieven die begin volgend jaar plaatsvinden, zoals de Staten-Generaal Welzijn en Zorg, zitten op het interessante scharniermoment van de oude naar de nieuwe legislatuur. Voor de minister zelf zal het niet mogelijk of gerechtvaardigd zijn om dat nog in beleid op te nemen. Het zal echter allen kunnen inspireren bij het opstellen van nieuwe bestuursakkoorden.

Voor de stand van zaken in verband met scholenbezoeken aan Brussel en Muntpunt verwijst de minister naar bijlage 4 bij dit verslag. Na het aanschrijven door Muntpunt van alle scholen, worden op 23 januari bijkomende stappen gezet. Voor bijkomende informatie, ook over de verschuiving van de aandacht naar de studenten/scholieren, verwijst de minister ook naar de bijlage.

Voor de subsidielij Projecten voor Brussel worden er verschillende criteria toegepast: versterking van Nederlandstalige aanwezigheid, samenwerking tussen een Nederlandstalig en een Brussels-Nederlandstalig project of samenwerking tussen een Nederlandstalig en een Franstalig project. In het kader van de uitvoering van het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan 2018-2019 heeft de minister beslist dat projecten rond seksuele diversiteit en de genderproblematiek in Brussel extra aandacht en kansen krijgen. Voor de verhouding van de projecten met de reguliere gelijkekansenbeleid van minister Liesbeth Homans verwijst de minister naar bijlage 5 bij het verslag.

De televisieformat past in de wens van BRUZZ om zich meer op jongeren richten. Het heeft met BRUZZ Ket te maken. De minister verwijst hier ook naar de bijlage 6 bij het verslag.

Over de Taalbarometer kan de minister nog niets zeggen, behalve dat de rol van de meertaligheid steeds belangrijker zal worden.

De minister kan zeker de vijf invalshoeken van Joris Poschet smaken om het Vlaamse Gemeenschapsbeleid in Brussel op te baseren. Wat betreft de witte vlek van Brussel op statistische kaarten heeft de minister twee jaar geleden naar aanleiding van een vraag om uitleg contact opgenomen met de statistische diensten van de Vlaamse administratie. Hij heeft toen de verzekering gekregen dat ze daar beter rekening mee zouden houden. Voor de laatste stand van zaken verwijst hij naar bijlage 7 bij dit verslag. Het is een blijvend aandachtspunt. Het is geen kwestie van onwil maar misschien is andere en betere organisatie nodig.

Voor een overzicht van de bestedingen in de vrije beleidsruimte van het Vlaams Brusselfonds (Welzijn, Cultuur enzovoort) tijdens deze legislatuur verwijst de minister naar de bijlage 8 bij dit verslag. Het lid drukte zijn ontgoocheling uit over de realisaties op het vlak van welzijn. De minister zegt dat hij toch steeds heeft

proberen rekening te houden met de verhoudingen. Hij gaat ervan uit dat de resultaten cijfermatig beter in evenwicht zijn dan het lid denkt.

De ad-nominatimfinanciering kan niet de bedoeling hebben de begroting dicht te timmeren. Meestal komt de ad-nominatimfinanciering er na verloop van tijd om welbepaalde redenen in (reputatie, ervaring, impact van het initiatief). De minister denkt bijvoorbeeld aan de samenwerkingskoepel voor het deeltijds kunstonderwijs, Brukselbinnenstebuiten enzovoort. De volgende minister kan altijd bekijken wat hij er verder mee doet.

De mogelijke infrastructuuruitbreiding voor de muziekacademie in Sint-Agatha-Berchem is een van de aanleidingen geweest voor het uitbesteden aan een architectenbureau van het in kaart brengen van mogelijke projecten. De administratie onderzoekt de mogelijkheden, maar daarna moet men tot een bouwrijp dossier komen. De wens van de gemeente Sint-Agatha-Berchem om iets te ondernemen was tot nu toe nogal beperkt. Als er morgen een snellere doorbraak komt in een ander dossier in Sint-Agatha-Berchem of een andere gemeente dan zal de minister handelen volgens het principe 'eerst komt eerst maalt'. Weliswaar met respect voor de regionale evenwichten in het gewest. Partnerschap is voor de minister belangrijk: als de Vlaamse Gemeenschap subsidies vrijmaakt voor investeringen in het deeltijds kunstonderwijs in samenspraak met de gemeente, vindt de minister dat de gemeente ook over de brug moet komen.

Voor de tekst van het akkoord over de gemeenschappelijke cultuurcommunicatie ondertekend op de laatste interministeriële conferentie verwijst de minister naar bijlage 9 bij dit verslag. Er werd een verdeelsleutel afgesproken tussen de gemeenschappen, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de twee gemeenschapscommissies. Het is niet onlogisch dat de gemeenschappen meer middelen geven dan de gemeenschapscommissies. De samenwerking tussen de verschillende overheden moet bijkomende ondersteuning bieden aan Visit Brussels voor de gemeenschappelijke cultuurcommunicatie. Op dit moment zitten er geen grote veranderingen in de pijplijn wat de 'print' betreft. Men zal zich eerst toeleggen op de afgesproken samenwerking, bijkomende middelen en ondersteuning, professionalisering en 'vergemeenschappelijken' van de communicatie. De communicatie zal in eerste instantie online zijn.

De meningsverschillen tussen Joris Poschet en de minister over het middenveld en het burgerkabinet zijn niet onoverbrugbaar. Integendeel, de minister vindt samenwerken met het middenveld en het organiseren van een burgerkabinet complementair. Hij wil wel tegenspreken dat de burgerkabinetten gedomineerd worden door witte vergadertijgers. Er werden veel inspanningen geleverd om voldoende meerstemmigheid te verwezenlijken. Mensen uit zeer diverse hoeken, ook uit kwetsbare sociale lagen, werden betrokken. De noodzaak van een overheid om met individuele burgers te spreken – die ook lid kunnen zijn van het middenveld – én met het middenveld is een krachtig signaal en de weg van de toekomst, aldus de minister.

In verband met de rol van het Vlaamse Gemeenschapsbeleid ten opzichte van de gemeenten heeft de minister duidelijk aangegeven dat de regierol aan de VGC wordt gegeven. Het tot nu ontwikkelde beleid wordt voortgezet tot 1 januari 2021, tot na de verkiezingen en de gesprekken over het strategisch akkoord. Het is juist de bedoeling van het Brusseldecreet dat er geen dubbele regierol is – vanuit de Vlaamse Gemeenschap en vanuit de VGC – ten aanzien van de gemeenten.

8 percent van de VGC-dotatie voor de gemeenten komt overeen met de middelen uit de dotatie aan de VGC in het ontwerpdecreet dat vandaag besteed wordt aan lokaal beleid (rechtstreeks naar de gemeenten, bijvoorbeeld voor bibliotheken). Dat minimum wil de minister minstens behouden. De minister had een hoger

percentage voorgesteld maar de VGC gaf er de voorkeur aan te starten vanuit de huidige situatie. Uit de strategische gesprekken van de volgende Vlaamse Regering met het volgende VGC-College zal dan blijken of de regierol versterkt moet worden en men een groter percentage vooropstelt of niet. Dat zal dus in de komende twee jaar bekeken worden.

Voor het mobiliteitsvraagstuk en de ring rond Brussel neemt de minister zijn rol als bruggenbouwer op door gesprekken achter de schermen te voeren. De minister kan collega's er niet van weerhouden om beleidsdaden op hun bevoegdheidsdomein te stellen. Hij kan verhoudingen tussen overheden wel faciliteren. Hij kan zijn functie van bruggenbouwer informeel opnemen zonder zijn collega's voor de voeten te lopen. Formeel kan en wil hij zijn functie van bruggenbouwer enkel opnemen als het hem gevraagd wordt en er noodzaak toe is.

Als minister Jo Vandeuren een campagne lanceert voor de Vlaamse sociale bescherming in Brussel, ziet de minister niet in waarom hij daarover een bijkomende campagne zou moeten voeren. Het werd hem niet gevraagd en hij ziet de meerwaarde ervan niet in. De minister is ervan overtuigd dat zijn collega die campagne goed voert.

Voor de rol van Brik en de studenten als ambassadeurs voor Brussel verwijst de minister naar bijlage 10 bij dit verslag. Joris Poschet vraagt terecht naar de rol van het Vlaamse beleid om eurocraten te informeren over het Vlaamse aanbod. Ten aanzien van journalisten doet de minister-president vanuit zijn bevoegdheid inspanningen via Flanders Today. Het informatiebeleid van de Vlaamse overheid ten aanzien van Europeanen, al of niet woonachtig in Brussel, is een bevoegdheid van de minister-president. Als het lid punctuele vragen heeft wil de minister wel bekijken wat hij daarnaast vanuit zijn beleid kan doen.

De komende maanden zal Brussel zich formeel kandidaat stellen voor Culturele Hoofdstad 2030. Brussel wil daarbij samenwerken met andere Belgische steden. In Wallonië zijn Luik en Charleroi kandidaat, in Vlaanderen heeft de minister weet van Leuven, Hasselt en Gent. Als Brussel zich officieel kandidaat gesteld heeft is het de bedoeling dat de gemeenschappen voluit participeren. De lessen uit Brussel 2000 kunnen daarbij meegenomen worden. Sindsdien is er de IMC Cultuur en het gemeenschappelijk cultuurinformatiebeleid. Men zou nu sneller en efficiënter moeten kunnen werken.

Tot nu toe is de Vlaamse Gemeenschap de enige financier van Model NL. Het past binnen het taalpromotiebeleid en valt onder het gewone partnerschap met de VGC. Er wordt een eenmalig bedrag uitgetrokken voor 2018-2019. Verder moet men de beleidsaanbevelingen afwachten die uit dit stadsforum voortkomen. De meest voor de hand liggende aanbeveling is allicht een groter aanbod van Nederlandse taallessen. Hopelijk komen er ook nieuwe aanbevelingen naar voren, waarop een volgende regering kan inspelen.

Na de stopzetting van een aantal DAC'ers gesubsidieerd door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, was het noodzakelijk dat de Vlaamse Gemeenschap een aantal van die projecten voortzette. In overleg met de VGC werd de relevantie van de betrokken vzw's bekeken. Voor het VGC-besluit van 31 mei 2018 met een overzicht van de DAC-tewerkstellingen verwijst de minister naar bijlage 11 bij dit verslag. Men heeft enkel de inhoudelijk te verantwoorden projecten behouden.

Op de bekommernis van Joris Poschet voor de lokale ontwikkelingssamenwerking reageert de minister dat dit niet de grootste vraag van de VGC was om mee te nemen in het debat rond het Brusseldecreeet. Misschien kan dit item meegenomen worden in het strategisch overleg na de regionale verkiezingen.

De minister werkt graag samen met het roze middenveld. Bijlage 12 bij dit verslag biedt een overzicht van de projecten die regelmatige ondersteuning krijgen vanuit de subsidielijns Projecten voor Brussel en verduidelijkt de inhoud van de samenwerking.

Voor het focusthema van BRIO over de financiële situatie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest verwijst de minister naar bijlage 13 bij dit verslag. Bijlage 14 bevat meer informatie over Atelier M van Foyer.

Na de rondetafel met de voornaamste Vlaams-Brusselse culturele instellingen over het burgerbudget is er verder niets meer mee gebeurd. De minister wil daar geen verplichting van maken. De noodzaak van burgerparticipatie voor culturele organisaties zal volgens de minister voorwerp van debat zijn voor het volgende regeerakkoord. De minister wil zich niet focussen op die ene aanbeveling van het Burgerkabinet over een burgerbudget. De noodzaak voor culturele organisaties van meer participatie zal niet verdwijnen. Er zijn goede praktijken die men verder moet verdiepen en die de minister ook financieel gesteund heeft. De sector is daar intensief mee bezig, maar is er ook verdeeldheid over. Er moet een evenwicht gevonden worden tussen artistieke vrijheid enerzijds en de noodzaak vanuit de subsidiërende overheid anderzijds om een groter draagvlak te realiseren. De minister wil dit niet opleggen, maar het zal de komende tijd zeker voorwerp van debat zijn.

2.6. Reactie van Peter Persyn

De vragen van *Peter Persyn* waren vooral informatief. Hij waardeert de rol van bruggebouwer van de minister, hij wou hem niet voor schut zetten. Het lid verwacht ook veel van de geplande verenigde commissies Brussel en Welzijn. Hij heeft al herhaaldelijk aangedrongen dat de vakminister, zijn administratie, het middenveld, ervaring ter beschikking zou stellen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Men kan zich natuurlijk niet opdringen. Ondertussen is er veel kostbare tijd verloren gegaan. De N-VA-fractie heeft veel waardering voor het geleverde werk.

2.7. Reactie van Elke Van den Brandt

Elke Van den Brandt hoedt zich ervoor dat de historische achterstand op het vlak van welzijn een soort natuurwet zou worden. De ontgoocheling mag niet alleen gericht zijn aan het adres van minister Sven Gatz gaat, tenslotte heeft minister Jo Vandeurzen veel grotere budgetten voor Welzijn. De achterstand inhalen is niet altijd even evident. Het lid denkt echter dat het aanbod van crèches, thuiszorg, personen met een handicap, jeugdhulp, wel opgetrokken kan worden zoals voor scholen en cultuur. Het wegwerken van de historische achtergrond hoeft niet altijd technisch moeilijk te zijn. Het gaat om middelen. Ze hoopt dat de volgende regering zeer grote stappen zet voor Welzijn.

Het cultureel loket kan een voorbeeld zijn voor klaverbladfinanciering. Als de Vlaamse Gemeenschap en de VGC de modaliteiten voor subsidiëring (timing, procedure, deadline, jaarverslag enzovoort) op elkaar zou afstemmen, zet men ook al stappen vooruit. Dan kan men ook op twee paarden wedden, maar kan men hetzelfde formulier tweemaal indienen. Zo kan een vzw zijn personeel effectief inzetten voor reële output en minder voor administratie.

Mag het lid afleiden dat het door het LOP gevraagde uitstel voor het Inschrijvingsdecreet toegekend is? Enkele weken terug antwoordde minister Hilde Crevits dat het voor haar bespreekbaar was, maar te vroeg om te beslissen. De scholen sturen nu wel brieven aan ouders dat ze nog geen duidelijkheid hebben. De kinderen met een zogenaamd Vlaams curriculum moeten volgens Elke Van den Brandt als volwaardige Nederlandstaligen beschouwd worden. De facto zijn ze dat ook. Met

het decreet blijft er een 'tweede' groep die net iets minder voorrang heeft dan de klasgenoten die wel Nederlandstalige ouders hebben.

Voor de Vlaamse sociale bescherming wacht Vlaanderen inderdaad op Brussel. Voor andere decreten is er wel al afstemming mogelijk. Het lid denkt daarbij aan het jeugddelinquentierecht. Brussel heeft wel al een tekst. De Vlaamse en Brusselse teksten kunnen dus op elkaar afgestemd worden. Hetzelfde geldt voor de kinderbijslag. De keuze van de Vlaamse Regering om studietoelagen op te nemen in de kinderbijslag is positief, maar voor de Brusselaars zal er een totaal ander systeem komen. Overleg kan misschien een geïntegreerd systeem realiseren. Dat vermijdt een dubbele administratie in Vlaanderen en verhindert dat ouders in Brussel tussen de mazen van het net vallen.

Volgens Elke Van de Brandt zullen de aanbevelingen van Model NL verder gaan dan alleen meer Nederlandse taallessen. Ook het bestaande Nederlandstalige onderwijs kan misschien geheroriënteerd worden. Is het Nederlandstalig onderwijsaanbod verpleegkunde in Brussel voldoende? Misschien kunnen nieuwe secundaire scholen zich heroriënteren op richtingen die perspectief bieden op de arbeidsmarkt.

2.8. Reactie van minister Sven Gatz

De minister is het eens met de invalshoek en de teneur van Elke Van den Brandt. Voor de 30% Brusselnorm zou men inderdaad in verschillende snelheden kunnen werken. De meer complexe aangelegenheden zoals de Vlaamse sociale bescherming en de 'eenvoudiger' zaken zoals lineaire investeringen (denk aan het nieuwe peuterplan van 30 jaar geleden in Brussel), zou men van elkaar kunnen loskoppelen. De minister laat de discussie hierover over aan het parlement en de bevoegde minister.

Betere samenwerking tussen minstens de Vlaamse Gemeenschap en de VGC voor het indienen van subsidiedossiers moet deel uitmaken van het lastenboek van de strategische samenwerkingsovereenkomst. De ervaringen vanuit Cultuur kunnen daarvoor meegenomen worden. De strategische samenwerkingsovereenkomst zelf zal niet de concrete procedures bevatten, maar wel de doelstelling om de procedures op elkaar af te stemmen.

De minister wil over het Inschrijvingsdecreet geen uitspraken doen namens zijn collega bevoegd voor Onderwijs. De timing is momenteel een zeer delicaat punt geworden. De precieze vragen hierover moeten aan de minister van Onderwijs gesteld worden. Hij volgt de gevoeligheid van het lid over de raakpunten tussen de verschillende voorrangsgroepen. De regeringscoalitie weegt de verschillende gevoeligheden af. Uiteraard moeten ze de toets van de Raad van State en van het Grondwettelijk Hof doorstaan met betrekking tot het gelijkheidsbeginsel.

3. Indicatieve stemming

De aan de commissie toegewezen artikelen 18, §1 (PJ0-1PGI2EA-WT tot PJ0-1PGI2EC-WT), en 126, en de begrotingstabellen wat betreft Entiteit PJ0, programma PG – Initiëren en coördineren van een inclusieve beleidsaanpak voor Brussel in alle gemeenschapsaangelegenheden (zie opsplitsing begrotingsverslag Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting), worden indicatief met 8 stemmen tegen 2 aangenomen.

II. Vlaamse Rand

1. Toelichting door Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

1.1. Algemene uitgavenbegroting 2019

De begrotingsopmaak 2019 voor de Vlaamse Rand bevat weinig verrassingen, aldus minister *Ben Weyts*, behalve positieve. De beleids- en betaalkredieten blijven nagenoeg constant. In totaal gaat het om ongeveer 7.000.000 euro. In 2018 werd er een eenmalig krediet toegevoegd voor het Taalbarometeronderzoek. Dit bedrag wordt om de vijf jaar toegekend. In 2019 werd dit dus terug in mindering gebracht.

De belangrijkste begrotingspost betreft natuurlijk vzw 'de Rand'. 85 percent van de kredieten van het programma Vlaamse Rand wordt beheerd door vzw 'de Rand'. Gedurende de hele zittingsperiode, maar zeker bij de begrotingsopmaak 2018, heeft deze regering belangrijke inspanningen gedaan voor deze vzw. De toelage werd met 500.000 euro verhoogd voor de zogenaamde oorlogskas in het kader van de regeling voor de inkanteling van de sectorale subsidies. Die middelen blijven ook beschikbaar in 2019. De stijging van de toelage met 74.000 euro is het gevolg van de indexering. Daarnaast werd in 2018 ook 1 miljoen euro vrijgemaakt vanuit het Klimaatfonds. Voor 2019 was er nog een tweede schijf van 2 miljoen euro voorzien. Binnen de begrotingsonderhandelingen heeft de minister dat bedrag nog kunnen optrekken tot 3,5 miljoen euro. Dat moet toelaten het plan van aanpak van vzw 'de Rand' nog uit te breiden. Het betreft het energiezuiniger maken van de verschillende gemeenschapscentra. Het is een eenmalige investering, maar het komt neer op een recurrente besparing door de vermindering van energie-uitgaven. Daardoor zullen middelen vrijkomen voor de werking van vzw 'de Rand'.

De overige middelen worden gebundeld onder begrotingsartikel PJ0-1PHF2FA-WT. De vermindering van de middelen ten opzichte van 2018 is te wijten aan het in mindering brengen van het eenmalig krediet voor de haalbaarheidsstudie voor het cultuur- en congrescentrum Ruisbroek in 2018. Die daling wordt getemperd door de indexering en het terugzetten van 50.000 euro betaalmiddelen vanuit het FoCI. Het betrof een budgettaire maatregel in de vorige jaren: in 2016, 2017 en 2018 werden die betaalmiddelen toegekend aan het FoCI voor de haalbaarheidsstudie. Bij de begrotingsaanpassing 2019 zal nog een klein deel van die middelen terugvloeien naar de begroting Vlaamse Rand.

1.2. Beleidsbrief Vlaamse Rand 2018-2019

Traditiegetrouw vertrekt de minister van de vier strategische doelstellingen die bij de start van deze zittingsperiode in de beleidsnota werden opgenomen:

1. initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid;
2. het Randbeleid met vzw 'de Rand';
3. de Vlaamse Rand versterken vanuit andere beleidsdomeinen;
4. het bewaken van het groene en open karakter.

1. Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

Deze eerste strategische doelstelling wordt in de praktijk omgezet door zes concrete acties:

- onthaal en integratie;
- Taalbarometer en het Documentatiecentrum Vlaamse Rand;
- het Coördinatieplatform Stand van de Rand;
- de verdere uitbouw van FeliXart;
- een open communicatiebeleid;
- samenwerken en ondersteunen.

Onthaal en integratie

De acties rond onthaal en integratie worden geconcretiseerd via subsidies en de uitbouw van een integraal onthaalbeleid voor alle gemeenten in de Vlaamse Rand. Voor de subsidies werd de oproep afgesloten in het voorjaar van 2018. Vier projecten werden geselecteerd voor uitbreiding. De tweede oproep (oktober 2018) is nu in behandeling. Er wordt getracht de doelgroep van potentiële aanvragers te verruimen, met meer nadruk op sociale cohesie: Nederlandstalige inwoners, scholen enzovoort. Vanzelfsprekend blijft ook de focus gericht op ondersteuning van Vlaamse verenigingen in de zes faciliteitengemeenten.

Tweemaal per kalenderjaar wordt een oproep voor impulssubsidies gelanceerd (najaar 2018 en voorjaar 2019). De lopende projecten worden opgevolgd. Er wordt vooral werk gemaakt van meer expertisedeling zodat de gesubsidieerde projecten een hefboomeffect hebben en overdraagbaar zijn naar andere locaties in de Vlaamse Rand. Daarnaast zullen ook de nieuwe gemeentebesturen attent gemaakt worden op de mogelijke subsidies. Ze worden uitgenodigd om na te denken over nieuwe initiatieven die door de Vlaamse overheid gesteund kunnen worden.

In het kader van de integrale aanpak van het onthaalbeleid werd ondersteuning geboden aan gemeentelijke projecten en initiatieven en werden impulssubsidies toegekend. Er werd overleg gepleegd met het Agentschap Inburgering en Integratie, met gemeentelijke integratiediensten, de provincie Vlaams-Brabant, vzw 'de Rand' en andere partners.

Een vernieuwde leidraad voor de Vlaamse mandatarissen wordt gefinaliseerd. De integrale ondersteuning van de gemeenten voor hun onthaalbeleid wordt voortgezet, zeker met het aantreden van de nieuwe gemeentebesturen.

De Randuitcheques werden verder verspreid onder cursisten NT2 en werden gebruikt voor diverse culturele voorstellingen. Per inschrijving worden drie cheques uitgereikt. Het gebruik van de Randuitcheques werd geëvalueerd. 25 percent van de Randuitcheques worden effectief gebruikt. Dat komt eigenlijk ongeveer overeen met de gemiddelde cultuurparticipatie van de modale Vlaming. Bovendien moet men er rekening mee houden dat nieuwkomers in de eerste plaats gepreoccupeerd zijn met werk, huisvesting en hun kinderen. De minister vindt de cultuurconsumptie van 25 percent niet slecht en wenst het systeem dus te behouden. Er wordt een proefproject gestart waarbij cultuurcheques toegekend worden aan verenigingen indien ze zich engageren voor het Nederlands.

De nieuwe editie van het Vlaamse Rand Cijferboek wordt verwacht in het najaar van 2019.

Taalbarometer en Documentatiecentrum Vlaamse Rand

Het Taalbarometeronderzoek wordt in 2018 afgerond. Het is gebaseerd op een survey bij 2500 inwoners van de Vlaamse Rand. Verschuivingen in het taallandschap en taalgebruik worden in kaart gebracht. De onderzoeksresultaten worden voorgesteld tijdens een studiedag.

Het Documentatiecentrum Vlaamse Rand heeft onderzoek gedaan en gepresenteerd ('In de ban van de Rand') over de relatie tussen de Vlaamse Rand en Brussel. De vernieuwing van de website is achter de rug en wordt voorgesteld. Het betreft zowel een technische als vormelijke vernieuwing.

Focusthema voor 2018 is de financiering van Brussel en voor 2019 de financiering van de Vlaamse Rand.

Coördinatieplatform Stand van de Rand

Het Coördinatieplatform Stand van de Rand is sinds maart 2016 tien maal bijeengekomen. Op 13 juli 2018 werd over de stand van zaken van de 22 projecten aan de Vlaamse Regering gerapporteerd. Het derde colloquium Stand van de Rand vond afgelopen weekend plaats. Het betrof de beste editie tot op heden, aldus de minister. Een vierde editie wordt gepland voor het najaar van volgend jaar.

FeliXart

In het FeliXart Museum werd een grote internationale tentoonstelling (Constructivistische verbanden Noord en Zuid) gehouden. Er was ook een dubbeltentoonstelling met lokale en regionale producties. De oplevering van de gerestaureerde kunstenaarshoeve is nakend. Er worden meer mogelijkheden onderzocht voor de combinatie van de museale en de recreatieve functie. De exploitatie van een kinderboerderij en het potentieel als recreatiedomein wordt onderzocht. Er is een mooie groene ruimte die meer opengesteld kan worden voor de lokale gemeenschap.

Open communicatiebeleid

In het kader van het open communicatiebeleid werd gestalte gegeven aan verschillende reportages 'Over de Rand' op RINGtv. Uitzendingen van RINGtv worden ondertiteld in het Engels en het Frans. Er is samenwerking met ROB-tv zodat de Tervurenaars ook naar de reportages 'Over de Rand' kunnen kijken. De spots op RINGtv worden vernieuwd. De RandKrant werd geëvalueerd. Er werd een lezersonderzoek uitgevoerd. De minister verwijst daarvoor naar de bespreking van het rapport van Indiville in deze commissie (zie verslag van de hoorzitting over het rapport 'Media in de Vlaamse Rand', *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1578/1).

Samenwerken en ondersteunen

Verschillende platforms werden ondersteund. De minister vernoemt het Platform van gemeenten uit de brede Vlaamse Rand, een initiatief van de provincie. Voorts is er het Randplatform waarbij op administratief niveau wordt samengezeten: het Agentschap Binnenlands Bestuur, vzw 'de Rand', het Agentschap Integratie en Inburgering en de provincie. De Conferentie van Vlaamse Mandatarissen in de faciliteitengemeenten komt ongeveer om de vier maanden bijeen. De samenwerking verloopt vlot en de aanwezigheid is groot. Verschillende dossiers werden besproken: de taalvoorwaarden voor kinderopvang, de impact van het decreet Lokaal Bestuur voor de verenigingen in de faciliteitengemeenten, het samenwerkingsproject rond integratie enzovoort. Tot slot is er ook het Toekomstforum Halle-Vilvoorde dat ook in de mate van het mogelijke ondersteuning krijgt.

2. Randbeleid met vzw 'de Rand' als eerste partner

De eerstelijnswerking van vzw 'de Rand' ligt in de faciliteitengemeenten, onder meer wanneer het lokaal bestuur geen Vlaams beleid ontwikkelt. De tweedelijnswerking is gelokaliseerd in de dertien andere randgemeenten.

De structuur en het decreet moesten aangepast worden in functie van het decreet Deugdelijk Bestuur. In de raad van bestuur werden zes onafhankelijke bestuurders aangesteld. Er werd een structurele dotatieverhoging doorgevoerd als compensatie voor de inkanteling van de sectorale subsidies (noodbuffer). De minister verwees ook reeds naar de klimaatmiddelen in 2018 en 2019 voor energiebesparende investeringen.

Twintig jaar vzw 'de Rand' werd gevierd met de publicatie over het Randbeleid van de afgelopen twintig jaar en de geschiedenis van vzw 'de Rand' die tijdens een symposium van 14 oktober 2017 in gemeenschapscentrum De Kam werd voorgesteld.

In de toekomst is de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst belangrijk. 2019 is het laatste jaar van de lopende samenwerkingsovereenkomst. Op basis van de evaluatie zal de nieuwe samenwerkingsovereenkomst in 2020 worden afgesloten.

De centrumverantwoordelijken van de gemeenschapscentra kregen specifieke vorming over leidinggevende capaciteiten. De Boesdaalhoeve vierde haar twintigjarig bestaan en De Kam blies 25 kaarsjes uit. In de toekomst wil men de taalpromotie nog meer vervlechten in de werking van de gemeenschapscentra. De focus op ondersteuning van Vlaamse verenigingen wordt nog versterkt. Men wil meer naar buiten treden in plaats van dat de verenigingen naar de gemeenschapscentra moeten komen. Er is ook een nieuw ticketsysteem in gebruik genomen.

De rol van vzw 'de Rand' als plaatsvervangend bestuur is nog versterkt. Er werd een buffer van 500.000 euro aangelegd om negatieve effecten van de inkanteling van de sectorsubsidies tegen te gaan wanneer faciliteitengemeenten geen Vlaams sport- en of jeugdbeleid voeren. Dat is natuurlijk enkel van belang voor gemeenten die zelf nog Vlaams sport- en jeugdbeleid voeren, namelijk Wemmel en Sint-Genesius-Rode. In andere faciliteitengemeenten vervult vzw 'de Rand' al een plaatsvervangende rol. Er is een samenwerkingsovereenkomst tussen vzw 'de Rand' en de Vlaamse minister van Sport voor de nieuwe sportbeleidsplannen in 2018 en 2019.

De monitoring van eventuele negatieve effecten van de inkanteling van de sector-subsidies wordt voortgezet. Ook het aanbod aan Wemmel en Sint-Genesius-Rode van vzw 'de Rand' om jeugd- en sportbeleid mee te ondersteunen blijft. Er wordt een gemeenschapsbevorderend event georganiseerd in Wemmel en Sint-Genesius-Rode als aanvulling op het gemeentelijk beleid. De samenwerking met jeugd- en sportclubs wordt gestimuleerd via een event.

Voor de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst werden heel wat initiatieven gerealiseerd. In het komende jaar wordt de inzet van freelancers voor taalpromotie sterker gepromoot. Nieuwe gemeentebesturen worden gecontacteerd met het oog op taalpromotie.

De laatste editie van het Gordelfestival was succesvol. De focusgemeente voor 2019 is Dilbeek.

Op het vlak van infrastructuurinvesteringen verwijst de minister naar de klimaatinvesteringen. De renovatie van het dak van de Boesdaalhoeve en de renovatie van de stookplaatsen van De Lijsterbes en de Boesdaalhoeve is gepland. Er zal een polyvalente zaal gebouwd worden aan De Lijsterbes.

3. De Vlaamse Rand versterken vanuit andere beleidsdomeinen

Huisvesting

Vlabinvest participeerde in huisvestingsprojecten waarbij tot nu toe in totaal 1.158 woongelegenheden en 14 kavels met toepassing van voorrangsregels werden toegekend. Vlabinvest financierde zelf 473 woongelegenheden en is momenteel eigenaar van 19,39 ha grond meestal gelegen in woonuitbreidingsgebied en woonzones. Er werd 5,3 miljoen euro nieuwe kredieten toegekend aan sociale huisvestingsmaatschappijen, bestemd voor drie nieuwe woonprojecten. Het gaat om in

totaal 83 woningen, waarvan 33 Vlabinvestwoningen voor verhuur. Vlabinvest kocht 71,62 are grond aan en verkocht 6,78 are grond waarop koopwoningen gebouwd zijn. Er werd 9 hectare gronden aangekocht via middelen van het Rollend Grondfonds. 253 woningen zijn in opbouw in 2018 en de projecten worden afgevoerd.

Vlabinvest realiseerde door middel van haar voorrangsregeling het principe van 'Wonen in eigen streek'. De minister kijkt uit naar het gevolg dat gegeven wordt aan de conceptnota die begin 2018 in de parlementaire commissie bevoegd voor Wonen aan bod kwam.

Taalwetgeving – Binnenlands Bestuur

De benoeming van de kandidaat-OCMW-voorzitter in Wezembeek-Oppem is zonder voorwerp geworden nadat ze haar ontslag als raadslid indiende.

De minister zal zeer spoedig het ontwerp van decreet rond het taalgebruik bij de opmaak van notariële akten voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Onderwijs

Er werd een studiedag georganiseerd over meertaligheid en scholen in de Vlaamse Rand. Het is belangrijk dat het Departement Onderwijs en Vorming specifiek aandacht heeft voor de problematiek van meertaligheid in de Vlaamse Rand en de mogelijke negatieve invloed op de onderwijskwaliteit.

De capaciteitsmonitor, op basis waarvan nieuwe financiële middelen werden toegekend aan onder meer Dilbeek, werd afgerond. Die extra middelen tot 2024 zijn absoluut noodzakelijk. Op het recente colloquium Stand van de Rand is al gebleken dat die toegekende middelen onvoldoende zullen zijn, bijvoorbeeld voor Halle. Er zal dus nog naar extra middelen gezocht moeten worden.

Werk

Actiris en VDAB werken succesvol samen voor het promoten van tewerkstellingsmogelijkheden in de Vlaamse Rand en om Brusselse werkzoekenden aan werk te helpen. De minister verwijst onder meer naar de promocampagne met voetballer Vincent Kompany: Nederlands leren om zo je kansen op een job te versterken.

Er werd gestalte gegeven aan een nieuwe aanpak 'Nederlands op de werkvloer' met taalcoaching voor werkgevers via twee sporen.

Bedoeling is in de toekomst nog meer Brusselaars in Vlaanderen en de Vlaamse Rand aan het werk te krijgen. Een nieuw samenwerkingsakkoord tussen VDAB en Actiris wordt uitgerold. De opleiding 'Hogerop' in Vilvoorde wordt gelanceerd. Taalmodules voor specifieke profielen en knelpuntberoepen worden verder uitgewerkt.

Economie

Een nieuwe bedrijvenvereniging op het Researchpark in Zellik werd verder uitgebouwd. Er werden subsidies toegekend voor bedrijventerreinenbeveiliging. Verschillende projecten in de Vlaamse Rand kregen zo subsidies. Screenings rond veiligheid, veiligheidsprojecten zoals toegangscontroles, camera- en consortiumbewaking werden ondersteund. Onderzoek werd uitgevoerd voor een vrachtwagenparking op intergemeentelijk niveau (Dilbeek, Asse, Drogenbos en Sint-Pieters-Leeuw).

In het kader van het opwaarderen van de Zennevallei werd een projectcoördinator aangesteld voor erkenning als strategisch project binnen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Voor 2019 is de herinrichting van het Researchpark Zellik gepland. De F212 fiets-snelweg zal de fietsbereikbaarheid verbeteren rond het researchpark. UZ Jette start in 2019 met de bouw van het Green Energy Park. Het wordt een ruimte voor onderzoek naar nieuwe energiesystemen en een proeftuin om ze uit te testen.

Via de brownfieldconvenanten worden reconversieprojecten opgevolgd. Er wordt verder gewerkt aan de reconversie van het industrieel gebied Buda; een optimalisatiestudie wordt uitgewerkt. De erkenning van de regio Vilvoorde-Machelen wordt aangevraagd als strategisch project binnen het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Op die manier wordt ook de aanstelling van een coördinator mogelijk. De studieresultaten voor de Europese Boulevard (A201) tot een ruimtelijke visie voor de omgeving (NAVO-site en andere bedrijvensites langs de boulevard) worden uitgewerkt.

Mobiliteit

De werken voor de trambus en de fietssnelwegen werden gestart. Het is de symbolische start van de werken op en rond de ring rond Brussel. Na de investeringen voor de alternatieven voor de wagen volgt de aanpak van de weginfrastructuur.

De plannen voor de omvorming van de A12 tot een snelweg (in eerste instantie de aanpak van het kruispunt in Londerzeel) werden gepresenteerd. Met deze grote investering wordt gezorgd voor een aparte strook voor fietsers en voetgangers enerzijds en voor het gemotoriseerd verkeer anderzijds.

Voor de N203a in Halle, beter bekend als de A8, werd samen met de stad een ontwerp opgesteld om een veilige overgang te voorzien aan drie kruispunten voor fietsers en voetgangers (twee bruggen en een tunnel onder de A8).

In 2019 wordt het planningsproces voortgezet voor de herinrichting van de ring rond Brussel (R0). Er wordt verder gewerkt aan nieuwe tramlijnen en vijf fietssnelwegen in de Vlaamse Rand. Voor de A8 zal worden verder gewerkt aan een betere doorstroming voor (vracht)wagens. Voor de omvorming van de A12 zal men de project-MER-procedure starten.

De minister geeft nog enkele voorbeelden van gerealiseerd beleid: het ecodeuct van Groenendaal, een mooi samenwerkingsproject met het Agentschap Natuur en Bos, het fietspad langs de Koning Albert II-laan in Vilvoorde, de nieuwe fietsersbrug in Eppegem, de eerste werken voor de fietsbrug over de ring in Machelen en de aantakking ervan op de fietssnelweg naar Leuven.

Er werd een studie besteld over de doorstroming van de R0 bij het Vierarmen- en Leonardkruispunt en de aansluiting met de N275. Nu is men bezig met de uitrol van de plannen voor het noordelijke gedeelte van de R0, maar men wil zich ook voorbereiden op de volgende stap.

Cultuur, jeugd, sport en verenigingsleven

De gemeenten worden gemonitord met het oog op de aanwending van de vroegere sectorale subsidies.

De resultaten van het onderzoek omtrent de haalbaarheid van een nieuw cultuur- en congrescentrum in Ruisbroek worden verwacht.

Het beleid van de faciliteitengemeenten op het vlak van jeugd en sport worden verder opgevolgd.

Welzijn en Gezondheid

Op het recente colloquium van de Stand van de Rand werden de resultaten van Vlabzorginvest uitvoerig toegelicht. De minister wil hier niet in herhaling vallen. Vlabzorginvest is dit jaar gestart. De minister verwijst naar een kaart met de spreiding van de projectaanvragen van de eerste ronde en de tweede ronde. Hij bezorgt de slides aan het commissiesecretariaat.

Toerisme

De minister verwijst naar de hefboomprojecten die in het kader van het Bruegeljaar in 2019 worden uitgerold. Pieter Bruegel de Oude is dan 450 jaar geleden overleden.

Binnenkort wordt het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika heropend, waaraan Toerisme ook financieel geparticipeerd heeft.

Het wandelnetwerk Brabantse Kouters (250 km wandelpaden) werd geopend in september 2018. Er worden ook impulsen gegeven aan de biercultuur: geus en kriek. De provincie voert de toeristische promotie op de binnenlandse markt, Toerisme Vlaanderen promoot op de buitenlandse markten.

Integratie en Inburgering

Er werden samenwerkingsovereenkomsten afgesloten rond proeftuinen in Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw en Vilvoorde en het onthaal- en integratiebeleid werd ook breed toegepast over alle gemeentediensten heen.

In het komende jaar zal specifiek ingezet worden op ouderparticipatie in de faciliteitengemeenten. Bij positieve ervaringen wordt dit mogelijks ook naar de brede Vlaamse Rand uitgebreid. De proeftuinen zullen in 2019 geëvalueerd worden.

4. Het groene (en open) karakter van de Vlaamse Rand bewaken

Via drie operationele doelstellingen probeert de minister die strategie te realiseren.

Waardevolle natuur koesteren en versterken

Van de beloofde bosuitbreiding in de Vlaamse Rand (realiseren van 1.000 hectare extra toegankelijk groen) werd 725,5 hectare gerealiseerd. Er wordt nog steeds verder gewerkt aan het verkennen van de markt om extra groen aan te kopen.

De wandelverbinding 'Basiliek tot Basiliek' in de noordrand tussen Vilvoorde en Grimbergen werd geopend. ANB werkt samen met Plantentuin Meise voor de uitbouw van een internationaal netwerk van groene zones. In de Plantentuin van Meise zelf werd al zeer veel geïnvesteerd. Het Zoniënwoud werd ontsloten via het project Mysterieus en Majestueus en de toegangspoort Groenendaal. Voor een verder overzicht van de initiatieven verwijst de minister naar de beleidsbrief zelf.

Volgend jaar wordt verder gewerkt aan het realiseren van 1.000 hectare extra toegankelijk groen. Daarvoor is nog bijna 300 hectare nodig, maar dat is niet onmogelijk. De minister probeert zijn collega bevoegd voor Natuur daarbij een handje toe te steken.

Het park van Gaasbeek-domein Groenenberg werd opengesteld. Er wordt gewerkt aan een netwerk van groene toplocaties in de Vlaamse Rand.

Open ruimte bewaren en versterken

De landinrichtingsprojecten Plateau van Moorsel, Land van Teirlinck en Molenbeek-Maalbeek werden gedeeltelijk afgerond en geopend. De landinrichtingsprojecten Molenbeekvallei, Hooghof, Maalbeekvallei en IJsevallei werden gedeeltelijk uitgevoerd in 2018. De studies voor toekomstige landinrichtingsprojecten Groene Noordrand, Woluwe-Trawool-Floordambos en Noskoem werden gedeeltelijk uitgevoerd.

In 2019 worden de landinrichtingsprojecten Molenbeekvallei, Hooghof, Maalbeekvallei en IJsevallei gestart of verder uitgevoerd. De landinrichtingsprojecten worden uitgewerkt op basis van studies voor Groene Noordrand, Woluwe-Trawool-Floordambos en Noskoem.

Bij de werken aan de R0 houdt de Werkvennootschap maximaal rekening met het belang van de bestaande open ruimte.

Landbouw betere kansen bieden

Een project voor korteketenlandbouw in Pajottenland wordt ondersteund. Mogelijkheden op het vlak van logistiek om landbouwproducten uit de Rand naar Brussel te transporteren worden onderzocht.

De VLM start volgend jaar het project 'Water-LandSchap'. Dat zou tot een meerwaarde moeten leiden voor landbouw, waterbeheersing en landschap.

2. Bespreking

2.1. Uiteenzetting van Jo De Ro

De Open Vld-fractie juicht een aantal realisaties uit deze beleidsperiode toe. *Jo De Ro* denkt bijvoorbeeld aan de samenwerking tussen VDAB en Actiris. Dit toont aan welke vruchten samenwerking tussen Vlaanderen en Brussel kan afwerpen. Verder spreekt het lid zijn tevredenheid uit over de fietssnelwegen, de omvorming van vzw 'de Rand' tot een extern verzelfstandigd agentschap, de eenmalige middelen vanuit het Klimaatfonds en de capaciteitsmiddelen voor onderwijs. In deze legislatuur werden voor de eerste maal capaciteitsgelden toegekend aan de Vlaamse Rand op basis van welbepaalde criteria en niet lukraak. De Task Force Vlaamse Rand en Coördinatieplatform Stand van de Rand zijn ook positieve verwezenlijkingen.

Toch blijft het lid nog over twee dingen op zijn honger zitten. Hij haalde reeds het positieve voorbeeld aan van de samenwerking tussen Actiris en VDAB. Er zou nog veel meer mogelijk zijn als meer dergelijke samenwerking en overleg op het getouw gezet zou worden tussen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Rand.

Een tweede bezorgdheid betreft het onderschatten van de snelle evoluerende realiteit in de Vlaamse Rand door de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA) (voorheen Studiedienst van de Vlaamse Regering). De cijfers van de administratie van de stad Vilvoorde, en dat zal niet anders zijn voor andere randsteden, tonen aan dat de demografische prognoses van de VSA jaar na jaar voorbijgestreefd worden door de realiteit. Dat hoeft niet te verwonderen als men weet dat er enkel rekening gehouden wordt met nataliteit, denataliteit en migratie, maar niet met grote bouwprojecten. De impact van grote bouwprojecten op onderwijs en kinderopvang is groot. De cijfers van de demografische groei en dus van tekorten in kinderop-

vang en onderwijs, zullen de komende jaren de prognoses van de VSA opnieuw overschrijden.

Jo De Ro vraagt voorts meer uitleg over volgende passage in de beleidsbrief (p. 7): "Zo werden in het verleden vooral aanvragen ingediend die integratie en taalstimulering tot doel hadden. Hoewel ik dergelijke projecten zeker blijf steunen, hecht ik er belang aan dat ook de Nederlandstalige inwoner, de scholen en verenigingen zich gesteund voelen. Door meer nadruk te leggen op sociale cohesie en uiteraard de versteviging van het Nederlandstalige karakter te behouden, wil ik de doelgroep aan potentiële aanvragers verruimen." Het lijkt alsof men door die verruiming middelen voor integratie en taalstimulering niet zal besteden aan de doelgroep die geïntegreerd moet worden.

Wanneer zal de leidraad voor Vlaamse mandatarissen beschikbaar zijn? Wat is de doelgroep en wordt hij eventueel in samenwerking met de VVSG bekendgemaakt? De VVSG is nu al een uitgebreid parcours aan het afleggen om de nieuwe mandatarissen voor te bereiden op een nieuwe functie.

Kan de minister een inventaris bezorgen van de realisatie van 1000 ha bijkomend toegankelijk groen? Dat kan een beter zicht geven op het onderscheid tussen effectief nieuw verworven groen en het bestaande groen dat toegankelijk gemaakt werd. Velen dachten aanvankelijk dat de bijkomende 1000 ha effectief over nieuw groen ging. Open Vld vindt het toegankelijk maken van bestaand groen belangrijk, maar er mag ook nog nieuw groen bijkomen.

25 percent van de Randuitcheques wordt effectief gebruikt. De Open Vld-fractie vindt dit weinig. Het lid mist vooral de ambitie om dit percentage op te trekken. De minister wil de consumptie ervan vooral stimuleren via verenigingen die zich engageren voor het Nederlands. Het lid is ervan overtuigd dat het percentage van het gebruik veel zou stijgen als men de Randuitcheques aan scholen met veel andersstalige kinderen zou geven. Sommige scholen maken er reeds gebruik van en zijn zeer enthousiast over. Ze werken sterk samen met de culturele centra.

De middelen vanuit het Klimaatfonds juicht Jo De Ro sterk toe. Het betreft echter eenmalige, niet-recurrente middelen op het einde van de zittingsperiode. Hij waarschuwt ervoor dat ze bij het begin van een nieuwe zittingsperiode niet zullen meetellen bij de nulmeting.

Op de afgelopen Stand van de Rand heeft de minister terecht gezegd dat de tekorten niet gedekt zullen worden met de nu voorziene capaciteitsmiddelen voor Onderwijs. De minister sprak over 2024. Het lid wil dat corrigeren: 150 miljoen euro voor Brussel en de Vlaamse Rand worden toegekend in 2019, 2020 en 2021. In Vilvoorde bijvoorbeeld zijn voor het secundair onderwijs 1700 extra plaatsen nodig tegen 2024. De nu aan Vilvoorde toegekende middelen (5,2 miljoen euro) zijn goed voor 600 à 700 plaatsen. Gezien de onderraming van de nodige plaatsen, die nog steeds aan de basis ligt van de capaciteitsmonitor, zullen nog wat bijkomende stappen gezet moeten worden.

Voor heel wat inrichtende machten is het een probleem om bouwterreinen te vinden. Het bouwen op zich kost evenveel in Vilvoorde als bijvoorbeeld in Aarschot, maar de grond is wel een stuk duurder. Dat is de reden waarom men voor sociale woningen en welzijnsvoorzieningen een steun in de rug geeft. AGION (Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs) subsidieert echter geen gronden. In de Vlaamse Rand begint het potentieel aan terreinen langzaam op te geraken.

Het lid verwijst naar de kaart over Vlabzorginvest die de minister zonet toonde. Het verontrust het lid dat er in de negentien gemeenten rond Brussel minder projecten worden ingediend dan verwacht. Er speelt duidelijk een Mattheuseffect.

Rond Leuven zijn er heel wat welzijnsvoorzieningen, omdat er reeds een bestaande structuur aanwezig is met het universitair ziekenhuis en de psychiatrische instelling. Die ervaring is er niet in de noord-, zuid- en westrand van Brussel. Misschien moet men zich prioritair richten tot die gemeenten.

De minister noemde meertaligheid een problematiek. Nogal wat werkgevers in de noordrand beschouwen meertaligheid echter als een meerwaarde, economisch en maatschappelijk. Het lid geeft de minister gelijk dat men moet blijven inzetten op een snelle en goede kennis van het Nederlands van elke nieuwkomer. Anderzijds moet men ook de inwoners van de Rand, ook de Vlamingen, stimuleren tot het verwerven van zoveel mogelijk andere talen. De tewerkstelling rond de luchthaven, in Brussel bij de Europese, internationale en Belgische instellingen, is de kennis van minstens twee van onze landstalen en bij voorkeur van de vier Europese talen een troef. Op dit moment blijkt het Nederlands van de Franstaligen die instromen beter dan het Frans van de Vlamingen. Het eerste is toe te juichen, het tweede verdient waakzaamheid.

Nogal wat schoolbesturen hadden de hoop dat aan de dubbele contingentering in het onderwijs ook het aspect thuistaal niet-Nederlands gekoppeld zou worden. Zo zou in gemeenten met één school met zeer veel anderstalige kinderen en twee à drie scholen met veel Nederlandstalige kinderen de spreiding beter kunnen verlopen. De kinderen in de school met veel anderstalige kinderen zouden meer kansen krijgen om Nederlands te leren van Nederlandstalige vriendjes.

Wat het wandelknooppunt Brabantse Kouters betreft voelt de noordrand zich wat verwaarloosd ten opzichte van de rest van Vlaams-Brabant. Op alle andere plaatsen gaat het om fysieke wandelknooppunten: er staan paaltjes met wegwijzers. De Brabantse Kouters is het eerste virtuele netwerk. Nogal wat ouderen zijn niet zo handig met smartphones, slepen geen tablet mee op wandeling en willen vooral thuis de knooppunten vooraf opschrijven.

De Werkvennootschap heeft zeer snel werk gemaakt van het dubbele fietspad van Koningslo naar het centrum van Vilvoorde. Dit is absoluut een meerwaarde, ook voor de scholieren. De enige klacht hieromtrent betreft het niet verstrekken van tijdige communicatie over de start van de werken. Dat heeft de nodige sluiptwegen tot gevolg gehad, met files in de ochtend- en de avondspits.

2.2. Uiteenzetting van Lieve Maes

Lieve Maes feliciteert de minister met de jongste, derde versie van de Stand van de Rand. De kwaliteit gaat er keer op keer op vooruit. De presentatie over onderwijs was zeer interessant, alsook de introductie over de leidraad voor de Vlaamse mandatarissen. De nieuwe leidraad ziet er zeer toegankelijk en praktisch uit.

Het lid vermoedt dat de Randuitcheques betaald worden bij de aanmaak. Vloeit het niet-gebruikte geld dan terug naar de overheid? Zo ja, dan is er geen groot probleem.

Ze vraagt meer verduidelijking over de studie van het Documentatiecentrum Vlaamse Rand over de financiering van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de Vlaamse Rand. Wat is de finaliteit ervan?

Waar wordt de eventuele kinderboerderij op de FeliXartsite gepland? Hoe ziet de planning eruit? Parking zou er zeker voorzien moeten worden want de site is niet zo gemakkelijk te bereiken met het openbaar vervoer.

Het lid is zeer te spreken over de inspanningen vanuit de bevoegdheden Vlaamse Rand, Toerisme en Innovatie voor de Plantentuin in Meise. Het is een mooi geheel aan het worden.

De minister heeft de tweede fase van de werken aan de Woluwelaan aangekondigd. Is er al een nieuwe aannemer voor aangewezen? Hoe vlug zullen de werken van start gaan?

Het Brussels Airport Huis, nu Aviato, is een belangrijke toeleider van werkzoekenden uit het Brusselse naar de luchthavenregio. Het lid spreekt haar tevredenheid daarover uit.

Tot slot vraagt Lieve Maes naar de timing voor het aangekondigde ontwerp van decreet houdende de regeling van het taalgebruik bij notariële akten.

2.3. Uiteenzetting van An Moerenhout

Wat het onthaal en de integratie van nieuwkomers in de Vlaamse Rand betreft zette de minister via subsidies in op hefboomprojecten. Ook in deze beleidsbrief plande minister twee subsidierondes. Voorziet de minister ook structurele verankering van de expertise die met deze hefboomprojecten opgedaan wordt? Zo ja, hoe wil hij die structurele verankering tot stand brengen?

Ook Groen vindt de Randuitcheques een interessant middel om de doelgroep te bereiken. 25 percent gebruik is niet slecht, maar net als Jo De Ro vindt *An Moerenhout* dat de ambitie hoger mag liggen. De cheques worden blijkbaar het meest gebruikt in groepsverband, bij culturele uitstappen. Ziet de minister de mogelijkheid om ook de andere segmenten van de doelgroep te kunnen bereiken?

RINGtv wordt ingezet als middel om mensen te verbinden en de gemeenschap te versterken, wat het lid zeer positief vindt. De programma's worden ook in het Engels en het Frans ondertiteld. Beschikt de minister over cijfers over de aantallen anderstaligen die effectief bereikt worden met de uitzendingen van RINGtv?

De minister staat achter Wonen in eigen streek en zegt de minder kapitaalkrachtige bevolking kansen te willen geven om in de deelgemeenten een woning te kopen of te huren en de sociale verdringing te willen bestrijden. Groen steunt dit doel. Er zijn ondertussen echter hoorzittingen geweest over de conceptnota Wonen in eigen streek en die waren ronduit vernietigend. Alle aanwezige actoren, gaande van de huurders tot de eigenaars, de Vlaamse Woonraad tot de bouwpromotoren, zeiden de doelstelling te willen steunen maar niet de manier waarop men dit doel wil bereiken. Integendeel, door de keuze bij de lokale besturen te leggen, zullen er lokale verschillen ontstaan qua randvoorwaarden. Bouwpromotoren zullen de lokale situaties tegen elkaar afwegen. Volgens de bouwpromotor zou dit voorstel ertoe leiden dat de prijzen in de gemeenten die WIES onderschrijven net gaan stijgen. De problematiek moet in tegenstelling tot het uitgangspunt van WIES bovenlokaal worden behandeld, omdat wonen en ook de prijssetting bij wonen een bovenlokale aangelegenheid is. Is de minister op de hoogte van de resultaten van deze hoorzitting? Neemt hij deze resultaten mee? Wordt WIES, zoals het nu voorligt, nog gewijzigd?

De minister richtte samen met de minister van Onderwijs een Task Force Onderwijs Vlaamse Rand op. In het eindadvies vraagt de Task Force aan de Vlaamse Regering om de capaciteitsnoden van de Vlaamse Rand integraal samen te bekijken met de capaciteitsnoden voor de Nederlandstalige scholen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Groen erkent het nut van dergelijke samenwerking. Heeft de minister stappen ondernomen om aan die vraag van de Task Force tegemoet te komen? Zo ja, welke?

Verder in het eindadvies vraagt de Task Force ook praktijkgericht onderzoek naar de ontwikkeling van methodieken en werkvormen op maat van de leerlingenpopulatie in de Vlaamse Rand. Houdt de minister hier rekening mee?

Het project @level2work liep af in april 2018. In de beleidsbrief wordt vermeld dat een aantal zaken van dit project voortgezet en ingebed worden in de VDAB-werking. Kan de minister toelichten welke concrete wijzigingen verankerd worden in de VDAB-werking voor hoger opgeleide anderstalige vluchtelingen? Welke structurele financiering wordt hieraan toegekend?

De mobiliteit in de Vlaamse Rand baart Groen nog steeds grote zorgen. Zo geeft het jaarrapport verkeersindicatoren 2017 duidelijk weer dat de filezwaarte de laatste jaren enkel is toegenomen. Daarnaast blijkt uit gegevens van STATBEL dat in 2017 16 percent van alle dodelijke verkeersslachtoffers in Vlaams-Brabant viel, die hiermee de gevaarlijkste provincie van België is. Wat gaat de minister in de laatste zes maanden van zijn legislatuur nog verwezenlijken om de mobiliteit in deze provincie op de juiste rails te krijgen?

De minister spreekt in zijn beleidsbrief over de voortzetting van de werken aan de vijf fietssnelwegen. Op welke termijn denkt de minister dat deze fietssnelwegen volledig operationeel zullen zijn? Welke maatregelen neemt hij in de tussentijd om de doorstroom en verkeersveiligheid van de zwakke weggebruikers te garanderen in de buurt van de fietssnelwegen?

De minister stelt in zijn beleidsbrief dat de Ringtrambus operationeel zou zijn halfweg 2019. Kan de minister een stand van zaken geven van de werken?

2.4. Uiteenzetting van Michel Doomst

Volgens *Michel Doomst* worden de grote wegwijzers op de beleidsbaan geplaatst, maar het is wel belangrijk te weten hoe die weg erbij ligt. Men moet onderkennen dat de provincie Vlaams-Brabant, en zeker Halle-Vilvoorde, zeer snel evolueert en zeer specifiek is. Het lid mist in de beleidsbrief die grote evoluties, die nieuwe tendenzen. De minister verwijst in zijn beleidsbrief op p. 9 naar het Vlaamse Rand Cijferboek 2017. Maar na de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde is het opvallend dat het aantal stemmen voor Franstalige lijsten in de Vlaamse Rand is gedaald. Die tendens heeft zich voortgezet bij de verkiezingen van oktober 2018. Het lid denkt dat de minister daar ook verheugd over moet zijn. Is dat geen gunstige tendens waarop het beleid kan inspelen? Zou dat een positief onthaalbeleid niet meer kansen kunnen geven?

De afstemming van de Vlaamse Rand op het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is sowieso een must. De samenwerking met Actiris is daarvan een goed voorbeeld. Voor mobiliteit zou dat beter kunnen. Hoe denkt de minister het ijs te breken?

In verband met de subsidies voor onthaal en integratie heeft CD&V altijd gezegd: wie kleine niet eert is het grote niet waard. Nu wordt het belang van kleinere projecten onderkend. Hoe zal het accent op de koerswijziging gecommuniceerd worden? Volgens p. 9 van de beleidsbrief zal men zich vooral tot lokale mandatarissen richten. Is dat voldoende? Michel Doomst kreeg ook graag een volledige lijst van de gesubsidieerde projecten tijdens deze regeerperiode (met vermelding van de gemeente), ook van die in de faciliteitengemeenten.

De vernieuwde leidraad voor Vlaamse mandatarissen is een zeer goed initiatief. Het kan een nuttig werkinstrument worden voor de nieuw verkozen mandatarissen. De leidraad werd voorgesteld op 24 november. Hoe zal dat werkinstrument nog concreet verder aan de man of vrouw gebracht worden? De beleidsbrief vermeldt immers dat de leidraad louter digitaal zal zijn.

Met het oog op een groter gebruik van de Randuitcheques pleit het lid ervoor om de provincie te betrekken. Om die 25 percent op te trekken kan Toerisme een meerwaarde bieden.

Wanneer zullen de resultaten van de Taalbarometer in 2019 bekend gemaakt worden? Ze kunnen tot inspiratie dienen voor het beleidsplan van de volgende Vlaamse Regering.

BRIO zal in 2018-2019 de financiële toestand onderzoeken van Brussel en de Vlaamse Rand. Wat houdt dat onderzoek precies in? Zijn de administraties daarbij betrokken?

Michel Doomst heeft de indruk dat de dynamiek van het Coördinatieplatform Vlaamse Rand de laatste tijd wat is stilgevalen. Of is hij onvoldoende op de hoogte? Wordt er niet vooral geïnventariseerd in plaats van gemobiliseerd zoals vroeger?

De verdere uitbouw van de FeliXartsite biedt inderdaad belangrijke troeven. Op de Open Monumentendag 2019 zou er een evenement worden gepland. Zijn daarvoor de nodige kredieten voorzien en worden alle partners daarbij betrokken?

RINGtv en vzw 'de Rand' spelen een belangrijke rol in het communicatiebeleid. De samenwerking wordt versterkt door het samenwerkingsakkoord. Terecht wordt op p. 14 van de beleidsbrief gesteld dat er nog werk is aan de website van Randkrant. Wat zijn de concrete plannen?

Er is een bijeenkomst gepland van de Conferentie van Vlaamse Mandatarissen uit de zes facilititeitengemeenten. Na de verkiezingen van oktober zou dat zeer nuttig zijn.

De minister zou ook de werkzaamheden van het Toekomstforum Halle-Vilvoorde opvolgen. Daar zit misschien nog meer dynamiek in dan er wordt ingeschat. Het lid pleit ervoor het Toekomstforum nog sterker op te volgen en te beluisteren. De dynamiek van onderuit is groot.

Er werd een structurele dotatieverhoging van 500.000 euro toegekend aan de vzw 'de Rand' om ongewenste structurele effecten van de inkanteling van de sectordecreten te corrigeren. In het voorjaar van 2018 werd onderzocht of er zulke effecten waren voor Wemmel en Sint-Genesius-Rode. Volgens de beleidsbrief leidde dit tot de vaststelling dat voor 2018 geen financiële correcties nodig zijn. Kan daar wat meer uitleg over gegeven worden? Wat met de besteding van die middelen?

In mei 2019 maken vzw 'de Rand', de Vlaamse overheid en de provincie een gezamenlijke eindevaluatie van de samenwerkingsovereenkomst. Het valt te betreuren dat dit zo laat valt, in de pre-electorale periode. Kan dat vervroegd worden, zodat het Vlaams Parlement er ook kennis kan van nemen?

De minister stelt een ontwerp van decreet in het vooruitzicht over het taalgebruik bij de opmaak van notariële akten in het Nederlandse taalgebied. Is daaromtrent een juridische analyse gebeurd?

Op p. 21 wordt gesteld dat in uitvoering van het actieplan 'radicalisering en polarisering' een werkgroep Brussel-Vlaamse Rand werd opgericht om de bestaande diensten en organisaties in kaart te brengen. Wat is daar precies gerealiseerd?

Het onderzoek naar de haalbaarheid van een nieuw cultuur- en congrescentrum in de zuidrand zal in het voorjaar 2019 worden opgeleverd. Mag het lid aannemen dat een eventuele beslissing een zaak voor de volgende Vlaamse Regering zal zijn?

In het huidige Vlaamse regeerakkoord staat trouwens uitdrukkelijk alleen “onderzoeken”.

Voor Vlabzorginvest wordt gesteld dat er tegen eind 2018 een uitvoeringsbesluit komt om de nadere regels voor het in het decreet vermelde overleg te bepalen. Michel Doomst veronderstelt dat de minister van Welzijn hierbij betrokken wordt? Ook de provincie moet zoveel mogelijk betrokken worden, aldus het lid.

Voor integratie en inburgering werden in het werkjaar 2017-2018 de samenwerkingsovereenkomsten voor de drie proeftuinen (Sint-Pieters-Leeuw, Vilvoorde en Dilbeek) afgesloten. Deze proeftuinen betroffen dus drie gemeenten. Wat met de andere gemeenten die specifieke noden hebben? Wat is nu het precieze resultaat van die proeftuinen?

2.5. Uiteenzetting van Peter Persyn

Peter Persyn sluit zich aan bij de positieve waardering voor het gevoerde beleid. Met weinig middelen heeft de minister veel kunnen stimuleren.

Vlabzorginvest ligt het lid het meest na aan het hart. De provincie heeft ondertussen heel wat expertise in huis gehaald: iemand met ervaring in sociale huisvesting, een burgerlijk ingenieur-architect en een welzijnsspecialist. Op een bijeenkomst met de eerste indiener, Michel Doomst, en andere indieners Jo De Ro en het lid zelf, hebben de betrokken sterkhouders van Vlabinvest een aantal suggesties voor aanpassing en verfijning van het decreet gedaan. Het betreft zaken waarover consensus bestaat, meent het lid. Bedoeling is onder meer het Mattheuseffect te vermijden, waarnaar Jo De Ro reeds verwees. De instellingen die al veel traditie en middelen hebben, waren er als de kippen bij voor de eerste oproep tot kennisgeving van interesse. De particuliere initiatieven dreigen uit de boot te vallen. Vooral de N-VA-fractie en de Open Vld-fractie hadden erop aangedrongen dat bijvoorbeeld ouders die een initiatief nemen en soms hun hebben en houden op het spel zetten, bij voorkeur in aanmerking komen. Spreker denkt bijvoorbeeld aan de initiatiefnemers van destijds De Eglantier, die nu een nieuw initiatief, Windkracht, in het oosten van de provincie opgericht hebben. Zo zijn er nog meer voorbeelden op te sommen. Aan dergelijke initiatieven moet men tegemoetkomen.

De provincie zelf heeft al suggesties gedaan. Er is al overleg geweest met het kabinet van minister van Welzijn Jo Vandeuren, de provincie en het VIPA. Voor aanpassing hoeft er geen zware procedure gevolgd worden, aldus het lid. Misschien kan het decreet er al voor het einde van het jaar verfijnd worden.

Peter Persyn gaat niet akkoord met Jo De Ro dat enkel de Vlaamse Rand bevoordeeld moet worden. In het Hageland is er grote nood aan extra insteek. De regio Leuven met de cluster van geestelijke gezondheidszorg moet inderdaad niet meer overbedeeld worden, maar in het oosten van de provincie zijn nog serieuze lacunes. Het lid kijkt uit naar het overleg met de collega's om de aanpassing van het decreet snel door te voeren.

In het kader van het Bruegeljaar worden tal van initiatieven genomen. De opwaardering van het Bruegelhuis in Brussel zelf is spijtig genoeg gestrand op bureaucratische blokkades. Het lid spoort de minister aan om samen met zijn Vlaamse collega-minister voor Brussel inspanningen te leveren om die blokkades op het niveau van de federale Inspectie van Financiën te ontmantelen.

2.6. Uiteenzetting van Christian Van Eyken

Christian Van Eyken wil zijn uiteenzetting starten met het thema dat de randbewoners volgens hem het meest beroert: mobiliteit. Op de ring rond Brussel is er geen

mobilititeit meer, maar wel immobiliteit. Het minste incident heeft ellenlange files tot gevolg. De minister probeert werk te maken van een oplossing voor de ring. Dat moet samen met de collega's van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bekeken worden. Hoever staat men met een globaal beeld, een overeenstemming tussen Vlaanderen en het Brusselse Gewest? Het lid denkt niet dat hijzelf ooit de oplossing van de problemen inzake mobiliteit zal meemaken.

De omvorming van de A12 tot een volwaardige autosnelweg en de werken aan de A8 in Halle kan het lid enkel toejuichen. De minister sprak over de oversteken voor fietsers en voetgangers over de A8 via bruggen en tunnels. Maar blijven de drie opeenvolgende kruispunten bestaan voor het autoverkeer? Zo ja, dan zal er voor het autoverkeer nooit sprake zijn van een vlotte doorstroming.

Positief is ook dat de minister na de noorderring ook de zuiderring wil aanpakken. Het lid heeft er steeds op gewezen dat de verkeersproblematiek in de noordrand ook opgelost moet worden door een vlotte doorstroming aan onder meer de Vier-armentunnel, door bijkomende rijstroken.

Voor de inwoners van de noord- en ooststrand liggen wakker van de problematiek van de luchthaven. De minister zal antwoorden dat het niet zijn bevoegdheid is. Hij is wel minister van de Vlaamse Rand. Al meer dan tien jaar wordt er geredetwist tussen Brussel en Vlaanderen. Nog steeds is er geen oplossing in zicht. Het lid is er voorstander van om de nachtperiode uit te breiden van 6 uur tot 7 uur 's morgens. Gezien de ligging van de luchthaven is dat verdedigbaar. Het lid pleit voor de strikte naleving van het preferentiële baangebruik (PRS) volgens de windnormen, op basis van de gemiddelde wind van maximum 7 knopen zonder rekening te houden met plotse geïsoleerde pieken. Hij vraagt ook de strikte toepassing van het RAAS (Runway Allocation Advisory System) op alle banen en zeker op de banen 07L en 07R. Voorts moeten de kruisbewegingen op de aan- en opvliegroutes zoveel mogelijk vermeden worden.

Op het einde van zijn parlementaire carrière wenst Christian Van Eyken de raad te geven om bruggen te bouwen tussen de gemeenschappen. Hij betreurt dat in deze beleidsbrief opnieuw gewag gemaakt wordt van het probleem van de taalregistratie. De Raad van State had een middenweg gesuggereerd tussen de omzendbrieven-Peeters en consoorten en de vraag van de Franstaligen om de aanvraag van Franstalige communicatie vanuit de gemeente voor vier jaar te laten gelden. Hij betreurt dat men langs Vlaamse kant deze suggestie niet aangegrepen heeft om een communautaire kwestie op te lossen. In 1997 verklaarde Karel De Gucht dat de omzendbrief-Peeters gewoon een pesterij was.

Het lid betreurt ook dat de minister een ontwerp van decreet aankondigt voor het taalgebruik in notariële akten. Hij heeft dit al verschillende keren aangekondigd. Blijkbaar zal er een probleem zijn, anders zou het al lang op tafel gelegen hebben. Vanwaar komt die aarzeling?

De samenwerking tussen Actiris en VDAB verloopt zeer goed. Het betekent een grote verbetering voor de werkgelegenheid en voor de werklozen uit Brussel en de Rand.

Zoals collega Jo De Ro reeds vermelde, moet men er beter in slagen de werkelijke groei van de bevolking te meten. Dat is noodzakelijk om een antwoord te kunnen bieden op de tekorten in kinderopvang en het onderwijs.

Tot slot had het lid graag een lijst gekregen van de projecten die in 2018 gesubsidieerd werden in de brede Vlaamse Rand en specifiek in de zes faciliteitengemeenten.

2.7. Uiteenzetting van Katia Segers

Katia Segers is verheugd dat de minister in zijn presentatie en beleidsbrief eindelijk ook aangeeft wat hij vanuit andere beleidsdomeinen doet voor de Vlaamse Rand. Elk jaar opnieuw valt het lid bij de bespreking van de beleidsbrief en begroting in herhaling. De minister heeft geen gebrek aan enthousiasme voor de Vlaamse Rand, maar zijn goede wil alleen zal niet volstaan om de uitdagingen inzake internationalisering, hyperdiversiteit en mobiliteit het hoofd te bieden. Daarmee zal men er ook niet in slagen om een tandje bij te schakelen om voor welzijn, onderwijs en armoedebestrijding werkelijk een inhaalbeweging te maken.

Het lid is verrast om vast te stellen dat de minister haar mening schijnt te delen. In de marge van het colloquium Stand van de Rand afgelopen zaterdag liet de minister zich ontvallen dat er systematisch te weinig geïnvesteerd wordt in de Vlaamse Rand. *Katia Segers* citeert: "Elke euro die je spendeert in pakweg Poperinge, diezelfde euro is minder waard in de Vlaamse Rand, al was het maar omdat de loonkosten hier hoger zijn, omdat de grond- en woonprijzen hier hoger zijn. Dus met diezelfde euro kan je veel minder doen, en vandaar dat ik zou willen voorstellen dat er een echt Vlaams Randfonds komt.". Zo zou er niet telkens extra geld gevraagd moeten worden aan de bevoegde Vlaamse ministers, maar kunnen specifieke problemen in de Vlaamse Rand aangepakt worden met eigen middelen.

Dat de minister op het einde van deze legislatuur dergelijke oproep lanceert, doet vermoeden dat hij enigszins ontgoocheld is over de manier waarop hij zijn rol als coördinerende minister heeft kunnen spelen. In deze commissie is iedereen het erover eens dat er meer middelen geïnvesteerd moeten worden in de Vlaamse Rand. De genoegzame stelling in de beleidsbrief dat het budget in 2018 met bijna 40 percent steeg – met name anderhalf miljoen euro, waarvan 1 miljoen uit de zeer ruime pot aan klimaatmiddelen en 500.000 euro aan ingekantelde provinciale middelen – kan spreekster in dat opzicht niet serieus nemen.

Doet men er goed aan om werk te maken van een apart 'Randfonds'? Biedt een apart fonds de garantie dat er dan wél voldoende bijkomende middelen geoormerkt worden voor de Vlaamse Rand? Is anderzijds ad-hocproblemen aanpakken met middelen uit een Randfonds een structurele oplossing waarbij de beschikbare middelen op de meest afdoende manier worden ingezet? *Katia Segers* durft dat te betwijfelen. Ze wil graag meer toelichting over de invulling die de minister aan dit Randfonds zou geven. Op welke manier zou hij inhoudelijk een onderscheid maken tussen initiatieven die verder versterkt moeten worden vanuit de desbetreffende beleidsdomeinen en initiatieven die financiële injecties vanuit het fonds krijgen? Hij benadrukt in zijn beleidsbrief terecht dat samenwerking primordiaal is en dat het beleid in de Vlaamse Rand enkel gerealiseerd kan worden dankzij de vele lokale, regionale en provinciale partners. Hoe ziet de minister hun rol in dergelijk Randfonds? Het lid denkt dan in eerste instantie aan vzw 'de Rand'.

Katia Segers blijft in de beleidsbrief een visie missen over betere structurele ondersteuning van de verstedelijkte kernen in de Vlaamse Rand voor de aanpak van de grootstedelijke problemen. Een belangrijk speerpunt in deze problematiek blijft voor de sp.a-fractie de erkenning van Halle-Vilvoorde als centrumregio. Het lid dacht dat alle fracties deze piste konden onderschrijven. Met een eenmalige financiële injectie van 3 miljoen euro deze legislatuur en een paar impulssubsidies zal men er niet komen. Het lid wil de minister nogmaals met aandrang vragen om deze piste te onderzoeken in plaats van ideeën te lanceren waarvan de reële impact onduidelijk is. Investeren in onderzoek om de complexe situatie van de Vlaamse Rand in al haar aspecten genuanceerd in kaart te brengen (Taalbarometer, capaciteitsmonitor en Vlaamse Rand Cijferboek), is broodnodig maar vervolgens moet er ook de politieke wil, visie en vooral de financiële middelen zijn om de gesignaleerde problematieken structureel aan te pakken.

Uiteraard werd voor de regio met het decreet Vlabzorginvest een belangrijke stap voorwaarts gezet. Men kan echter bezwaarlijk spreken over “middelen voorzien voor investeringen teneinde de historische achterstand in de welzijns- en gezondheidssectoren in de Vlaamse rand weg te werken” wanneer het louter de inkanteling van de provinciale middelen betreft en deze voor 2019 niet toenemen. Op basis van de kaart over realisaties van Vlabzorginvest deelt het lid de mening van vroegere sprekers dat het Mattheuseffect vermeden moet worden. Op de een of andere manier moet aan die bezorgdheid tegemoet gekomen worden.

Daar waar de gemeente geen eigen beleid voert, neemt sinds 2018 vzw ‘de Rand’ het jeugd- en sportbeleid op in samenwerking met de clubs en verenigingen. Kan de minister toelichten op welke manier het beschikbare budget (500.000 euro uit de inkanteling van de provinciale middelen) in 2018 werd besteed? In het voorjaar van 2018 werd onderzocht of er reeds ongewenste effecten waren van de niet geoormerkte inkanteling van middelen in het Gemeentefonds voor Wemmel en Sint-Genesius-Rode. Dit onderzoek leidde tot de vaststelling dat voor 2018 geen financiële correcties nodig zijn. Kan de minister toelichten op welke manier dit onderzoek gevoerd werd: welke methodologie, op basis van welke parameters? Indien er geen correcties uitgevoerd moesten worden, blijft er dan een saldo over van 500.000 euro aan beschikbare middelen waarover vzw ‘de Rand’ vrij kan beschikken? Is er al uitsluitsel over waaraan dit besteed zal worden?

Vorig jaar gaf de minister reeds aan dat hij in het kader van de uitrol van het ‘Vlaams actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering en polarisering’ met de minister van Onderwijs de mogelijkheid wou onderzoeken om de noden in kaart te brengen. Hij overwoog ook de oprichting van een werkgroep die zich richt op jongeren uit Brussel en de Vlaamse Rand. Hij wou een netoverschrijdend overleg met de Brusselse politiezones en onderwijskoepels organiseren om goede afspraken te maken. Ondertussen blijkt de werkgroep een feit, maar de doelstellingen zijn nog even wazig, evenals de partners die hierbij – naast het onderwijs en politie – betrokken worden. Het lid vindt dat het middenveld, maar ook de lokale besturen over een pak expertise beschikken waarvan gebruik gemaakt kan worden. Kan de minister toelichten wat er concreet besproken werd tijdens de bijeenkomsten van de werkgroep, welke actoren zich hiervoor ondertussen geëngageerd hebben en tot welke concrete afspraken, engagementen of resultaten dit geleid heeft?

Zullen de minister en zijn collega voor Natuur en Leefmilieu Joke Schauvliege er tegen het aflopen van de legislatuur in slagen om de doelstelling van 1000 ha bijkomend toegankelijk groen in de Vlaamse Rand te halen?

In verband met het gebruik van de Randuitcheques vraagt Katia Segers te onderzoeken op welke manier het klassikaal gebruik ervan gestimuleerd kan worden.

In zijn antwoord op een schriftelijke vraag van het lid gaf de minister aan dat er 208.000 euro vastgelegd is voor de haalbaarheidsstudie voor het cultuur- en congrescentrum Ruisbroek. 86.000 euro daarvan is reeds uitgegeven. Er hebben al vier rapporteringsmomenten plaatsgevonden. Wat was de uitkomst van die rapportering? Kunnen de deelrapporten gedeeld worden met de commissie?

2.8. Antwoord van minister Ben Weyts

Op de bezorgdheden en suggesties voor samenwerking met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest antwoordt de minister dat er positieve stappen gezet werden op het vlak van mobiliteit. Er wordt werk gemaakt van de ticketintegratie: een enkel tarief voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en een deel van de Vlaamse Rand. De Lijn en de MIVB zitten op één lijn. Er is wel nog een meningsverschil met de NMBS. Nog voor mobiliteit zitten de administraties van Brussels minister

Pascal Smet en van de minister zelf samen over de werken aan de Brusselse ring. Op politiek niveau werd er in consensus een memorandum of understanding uitgewerkt met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, meer bepaald met Brussels minister-president Rudi Vervoort en met Brussels minister voor Mobiliteit Pascal Smet. De Brusselse Gewestregering heeft dit echter niet goedgekeurd. Er komt een hernieuwde poging tot consensus. De draad wordt opnieuw opgenomen.

Het mobiliteitsplan van Brussel voorziet in het weren van doorgaand verkeer uit het Brusselse gewest, ongeveer 20 percent van het huidige verkeer. Dat verkeer moet afgeleid worden naar de ring rond Brussel. De minister gaat er dan ook vanuit dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de plannen voor het optimaliseren van de capaciteit van de ring zal ondersteunen.

Ook op het vlak van het beheer van het Zoniënwoud is er goede samenwerking. Verder gaven de leden zelf al het voorbeeld van de samenwerking tussen Actiris en VDAB.

De oproep van de heer Van Eyken voor dialoog tussen de gemeenschappen neemt de minister mee. Hij steunt elke oproep voor dialoog en respect, bijvoorbeeld ook voor (Vlaamse) regelgeving.

Juist omwille van een onderschatting werd de capaciteitsmonitor geactualiseerd. De minister verwijst naar de website www.vlaamserand.be waar de volledige powerpointpresentatie terug te vinden is die op de afgelopen Stand van de Rand werd getoond. Men heeft erkend dat er een grote kloof is tussen de aanvankelijke prognoses en de tweede studie. Dat bewijst het nut van een permanente monitoring. Op basis van die oorspronkelijke inschatting zullen de nu toegekende extra capaciteitsmiddelen onvoldoende zijn. Halle geniet niet van die extra toegekende capaciteitsmiddelen; daar is de nood aan extra capaciteit sterk toegenomen. Extra middelen zullen daar echt nodig zijn.

Bij de impulssubsidies wordt ook gewag gemaakt van de sociale cohesie. Het Vlaamse Randbeleid moet zich niet enkel focussen op de integratie van nieuwkomers maar moet ook inzetten op de sociale cohesie, het sociaal weefsel bij de autochtone bevolking. Het Vlaamse Randbeleid gaat over integratie, het onderdompelen in een warm integratiebad, maar er moet voldoende water in het bad staan. De ontvangende gemeenschap, de cohesie daar, moet sterk genoeg zijn. De ontvangende gemeenschap die onder integratiedruk staat, moet maximale kansen krijgen voor het recht op Wonen in eigen streek. Heel wat jonge gezinnen kunnen het zich financieel niet permitteren om in eigen streek te blijven wonen en migreren dus. Dat heeft natuurlijk zijn effect op de sociale cohesie en de sterkte van de ontvangende gemeenschap. Daarom wil de minister de impulssubsidies ook inzetten voor het versterken van de sociale cohesie van de ontvangende gemeenschap.

De leidraad voor Vlaamse mandatarissen is beschikbaar. Men kan hem terugvinden op de website www.vlaamserand.be. Hij is enkel digitaal beschikbaar. De vzw 'de Rand' en de beleidscel Vlaamse Rand zullen ook proactief contact opnemen met de nieuw aantredende gemeentebesturen en informeren over alle mogelijke ondersteuning.

Voor de 1000 ha toegankelijk groen, bevoegdheid van minister Joke Schauvliege, heeft de minister zelf een push gegeven bij het benutten van de reserves in het Boscompensatiefonds. Voor het vrijmaken van die middelen werd een politieke deal gesloten waarbij de minister geëist heeft dat een zeker percentage gevrijwaard wordt voor de doelstelling van 1000 ha extra toegankelijk groen voor de Vlaamse Rand. Bijna 730 ha werd daarvan reeds gerealiseerd. Er worden nog

inspanningen geleverd. Aankopen zijn niet altijd mogelijk of financieel haalbaar. Men blijft de markt screenen.

Het drukken van de Randuitcheques is een kost, maar de cheques worden pas betaald door de Vlaamse overheid op het moment dat ze effectief gebruikt worden. Er moet dus geen geld teruggevorderd worden. Als er slechts 25 percent van de cheques gespendeerd wordt, wordt er slechts 25 percent van de middelen gebruikt. 25 percent komt overeen met de gemiddelde cultuurparticipatie van de Vlaming.

De opmerkingen over het wandelnetwerk en de communicatie van de Werkvennootschap neemt de minister mee. De gebrekkige communicatie is een terugkerend euvel, maar men leert steeds bij.

Wat FeliXart betreft is de oplevering van de gerestaureerde hoeve van Felix De Boeck voor maart gepland. De site omvat ook nog een groen perceel dat misschien ingezet kan worden voor recreatief gebruik en of een kinderboerderij.

De aanbesteding van de tweede fase van de Woluwelaan loopt. De start van de werken is gepland voor maart-april 2019. Vanaf juni zal er allicht terug hinder zijn voor het verkeer.

De minister heeft zich sterk gemaakt dat hij een initiatief over het taalgebruik in notariële akten aan de Vlaamse Regering nog voor het einde van deze regeerperiode zou voorleggen. Hij zal dat ook doen. Inhoudelijk is het voorstel klaar.

De minister beschikt niet over cijfers van het bereik van anderstaligen door RINGtv. Zo'n onderzoek zou zinvol zijn maar is zeer duur.

Hij begrijpt dat er tegenkanting is tegen de conceptnota Wonen in eigen streek. Vanzelfsprekend zijn projectontwikkelaars die heel wat gronden of woonuitbreidingsgebieden in hun bezit hebben, gekant tegen overheidsoptreden waardoor een bepaald deel van aangesneden kavels gereserveerd wordt voor personen die een band met de eigen streek kunnen aantonen. Dat zou er inderdaad in de praktijk toe leiden dat dat gedeelte minder waard wordt voor de huidige eigenaars. Het voorstel staat ook niet ten dienste van projectontwikkelaars. Minister Ben Weyts hoopt dat er toch nog een initiatief uit voortkomt. Er werd opgeworpen dat het mee laten beslissen van lokale besturen een struikelblok kan zijn. Het tegendeel is ook waar. Zonder samenwerking met de lokale besturen kunnen zij in de praktijk stokken in de wielen steken naar aanleiding van de nodige vergunningen. De minister vindt dat de lokale besturen die door de kiezer ter verantwoording geroepen kunnen worden, zich best daarop inschrijven omdat het in het voordeel is van de huidige bevolking. De minister gaat er vanuit dat de lokale besturen rekening houden met de wensen van de huidige bevolking. Wie pretendeert de doelstelling Wonen in eigen streek te onderschrijven, maar vervolgens allerlei problemen of obstakels opwerpt waardoor de realisatie onhaalbaar wordt, moet met alternatieven komen om de doelstelling dan wel te realiseren. Problemen verzinnen is niet moeilijk, oplossingen vinden wel.

Voor de verankering van @level2work in de VDAB-werking verwijst de minister naar zijn collega Philippe Muyters.

Voor de realisaties op het vlak van mobiliteit verwijst de minister naar het enorme werk dat verzet werd voor het project aan de ring. De minister nodigt de leden uit zich te informeren via de website www.werkenaandering.be. De oprichting van de Werkvennootschap maakt mogelijk dat de werken gecoördineerd kunnen plaatsvinden. Momenteel wordt gewerkt aan het verruimen van het draagvlak door het organiseren van overleg. De plannen worden in detail toegelicht bij de gemeentebesturen, dialoog wordt georganiseerd. De input van alle betrokkenen wordt

momenteel verwerkt. Ondertussen wordt er gewerkt aan de fietssnelwegen: de werken voor F28 langs de A12 zijn reeds gestart. De F23, F202, F203, F3 (de hst-lijn Leuven-Brussel) worden in 2019 aangepakt. In april 2019 zouden de eerste trambussen moeten rijden. Ook daar is er dus een doorbraak op het vlak van mobiliteit in de Vlaamse Rand.

Volgens Michel Doomst zou de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde een effect hebben op het Franstalige kiesgedrag bij de gemeenteraadsverkiezingen. Het betreft een interessante hypothese maar de minister tast in het duister over het causale verband.

De lijst van gesubsidieerde projecten is ter beschikking en werd reeds herhaaldelijk opgevraagd via schriftelijke vragen. Ze is dus zeker terug te vinden via de website van het Vlaams Parlement of anders kan dit ook via een nieuwe schriftelijke vraag bezorgd worden.

De Taalbarometer wordt verwacht in het najaar van 2019.

Het Coördinatieplatform Stand van de Rand wordt getrokken door de gouverneur. De Vlaamse administratie participeert daaraan maar de gouverneur nodigt uit.

De website van de Randkrant wordt geactualiseerd. Daar wordt dus aan tegemoetgekomen.

De Conferentie van Vlaamse Mandatarissen in de facilititeitengemeenten wordt om de vier maanden georganiseerd. Er is een goede cohesie en uitwisseling tussen de mandatarissen. Als de gemeenteraden opnieuw zijn samengesteld begin volgend jaar wordt een volgende conferentie georganiseerd.

In het kader van het actieplan 'radicalisering en polarisering' werd een slottekst opgesteld met zogenaamde handvaten. Deze kunnen gebruikt worden om het probleem verder aan te pakken.

De drie proeftuinen integratie en onthaal zijn afgelopen. De resultaten worden nu verwerkt. Dat zou moeten leiden tot een draaiboek voor verdere uitrol in de Vlaamse Rand.

De 500.000 euro voor de inkanteling van de sectorale subsidies werden tot nu toe niet aangewend omdat het nog niet nodig was. Die middelen blijven wel bij vzw 'de Rand', die het voor andere doeleinden kan inzetten. Het betreft dus een financiële bonus voor het Vlaamse Randbeleid.

Vlabzorginvest wordt getrokken door de provincie, via het apb Vlabinvest. De Vlaamse minister van Welzijn Jo Vandeurzen volgt dit op. De minister heeft geen cijfers over de verhouding particuliere initiatieven en overheidsinitiatieven. Het is een relevante vraag. De slides zijn te raadplegen op www.vlaamserand.be. Momenteel is de tweede oproep nog aan de gang. Misschien is het nog iets te vroeg om al te beginnen schaven aan het decreet. Vanzelfsprekend zijn de indieners meester over hun parlementaire werk.

In verband met het Bruegeljaar wijst de minister op het kunstwerk dat in het kader van het project Vlaamse meesters in de Kapellekerk in Brussel (begraafplaats van Bruegel) werd geplaatst: een tiental beeldjes die zo uit zijn schilderijen zijn ontsnapt. Voor het Bruegelhuis zelf lag de Inspectie van Financiën dwars. Uiteindelijk betreft het natuurlijk een beslissing van de federale minister van Begroting, die het advies niet wilde negeren. Het is volgens de minister dus uiteindelijk een politieke beslissing op federaal niveau om die middelen niet vrij te maken. De minister betreurt dit ook, maar anderzijds is het Bruegelhuis niet het huis van Bruegel,

maar de woonplaats van David Teniers de Jonge die gehuwd was met de dochter van de zoon van Bruegel.

De stand van zaken in verband met de nachtvluchten is gekend. Daar wordt verder aan gewerkt, aldus de minister.

Ten aanzien van Katia Segers zegt de minister dat het overzicht van de andere bevoegdheden steeds in de beleidsbrieven werd opgenomen.

De werkgroep betreffende de politiezones en de Brusselse jongeren werd vermoedelijk in de beleidsbrief Brussel vermeld. De minister heeft geen idee waarover dit gaat.

De haalbaarheidsstudie over het cultuur- en congrescentrum Ruisbroek wordt opgeleverd in april 2019. Daar bestaan geen echte deelrapporten van. De minister kan dus nog geen resultaten meedelen.

Op basis van de presentatie die werd gegeven op het afgelopen Colloquium Stand van de Rand werd duidelijk dat meer middelen nodig zijn voor onderwijscapaciteit in de Vlaamse Rand. De minister vindt dat hij zich niet moet schamen voor het feit dat de middelen met 40 percent voor het Vlaamse Randbeleid toegenomen zijn deze zittingsperiode. Het is minstens een goede aanzet naar meer. Maar meer zal inderdaad nodig zijn. Verschillende problematieken manifesteren zich scherper in de Vlaamse Rand dan elders. Inderdaad, een euro die gespendeerd wordt in de Vlaamse Rand is minder waard dan een euro in bijvoorbeeld Poperinge. Daarom moet nagedacht worden over een structurele verankering van dat aspect in het beleid. Momenteel moet de minister voor de Vlaamse Rand dus bij de vakministers 'bedelen' voor extra middelen voor de Vlaamse Rand. Hun generiek beleid focust niet specifiek op de Vlaamse Rand maar is gericht op heel Vlaanderen. Kan men de zaken niet omdraaien en pleiten voor de oprichting van een Vlaamse Randfonds? In de aanloop van de regionale verkiezingen volgend jaar zouden alle partijen in hun verkiezingsprogramma kunnen aandringen op de oprichting van een dergelijk fonds. Daarmee zou het beleidsdomein Vlaamse Rand op jaarbasis extra middelen kunnen toekennen aan andere beleidsdomeinen specifiek voor problematieken in de Vlaamse Rand, bijvoorbeeld op basis van advies van het Toekomstforum. Dat voorstel heeft de minister afgelopen zaterdag op het colloquium gelanceerd. Hij wijst naar het voorbeeld van Limburg waarvoor in het verleden heel wat middelen werden uitgetrokken, en waarvan men nu nog profiteert. Het gaat wel niet om dezelfde ordegrootte.

2.9. Repliek van Christian Van Eyken en antwoord van de minister

Christian Van Eyken heeft geen antwoord gekregen op zijn vragen over de A8 in Halle. Blijven de drie kruispunten bestaan voor het autoverkeer?

Bij de laatste gemeenteverkiezingen zijn in Kraainem, Linkebeek en Drogenbos tweetalige lijsten opgekomen, met verkozenen. Hoe zal men voor de Conferentie van Vlaamse Mandatarissen uit de zes faciliteitengemeenten de mandatarissen op die tweetalige lijsten selecteren?

Minister *Ben Weyts* antwoordt dat iedereen welkom is die de doelstelling van de conferentie onderschrijft, namelijk het versterken van het Vlaams karakter van de faciliteitengemeenten.

De besprekingen over de doorstroming van het gemotoriseerd verkeer op de A8 zijn nog aan de gang. Met de administratie werd een concreet voorstel over de kruispunten uitgewerkt, waarover de dialoog met de stad Halle loopt. Het gaat in

eerste instantie over de korte termijn, over zogenaamde quick wins. De plannen worden gefinaliseerd na overleg met de stad Halle.

2.10. Repliek van An Moerenhout en antwoord van de minister

An Moerenhout vindt het enigszins vreemd dat de minister de idee van het Vlaamse Randfonds voorstelt op het einde van de legislatuur. Haar collega van sp.a kreeg daardoor de indruk dat de minister zijn job niet goed gedaan heeft, het lid zelf krijgt eerder de indruk dat zijn collega's hun werk niet goed gedaan hebben. Het klopt natuurlijk dat de Vlaamse Rand meer structurele middelen nodig heeft omdat een euro minder waard is in die regio en omdat bepaalde problematieken zich daar scherper manifesteren. Groen stemt ermee in dat meer middelen naar de Vlaamse Rand op structurele basis welkom zijn. Op zich steunt het lid het voorstel van de minister, zij het met een bezorgdheid: hoe zal Vlabzorginvest zich verhouden tot dat Vlaamse Randfonds? Vlabzorginvest is opgericht om de historische achterstanden op het vlak van welzijn weg te werken. Wil de minister die twee instrumenten samenvoegen of hoe zal hij zorgen dat die twee instrumenten niet tot een versnipperd beleid leiden?

De *minister* antwoordt dat zijn voorstel inhoudt dat middelen vanuit het Vlaamse Randfonds doelgericht uitgetrokken kunnen worden ter ondersteuning van bestaande initiatieven zoals bijvoorbeeld Vlabzorginvest. Via Vlabzorginvest kunnen initiatieven een opstartsubsidie verkrijgen voor infrastructuur, niet voor de werking. De loonkost is echter ook hoger in de Vlaamse Rand en bemoeilijkt zorginvesteringen. Daarnaast zou het Vlaamse Randfonds op basis van advies en inzichten van bijvoorbeeld het Toekomstforum bepaalde doelstellingen kunnen vooropstellen voor de inzet van middelen ten voordele van de Vlaamse Rand. De minister noemt de beleidsdomeinen Onderwijs, Welzijn en Huisvesting. Voor sociale huisvesting bijvoorbeeld wordt gewerkt met grosso modo gelijksoortige inkomenscriteria, zowel in Poperinge als in de Vlaamse Rand waar de waarde van een euro minder is.

3. Indicatieve stemming

De aan de commissie toegewezen artikelen 18, §1 (PJ0-1PHF2FA-WT), en 61 en de begrotingstabellen wat Entiteit PJ0, Programma PH – Initiëren en coördineren van een inclusieve beleidsaanpak voor de Vlaamse Rand betreft (zie opsplitsing begrotingsverslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting), worden indicatief met 8 stemmen tegen 2 aangenomen.

Katia SEGERS,
voorzitter

Joris POSCHET
Elke VAN DEN BRANDT
Peter PERSYN,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AGION	Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs
ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
BBC	beleids- en beheerscyclus
BHG	(het) Brusselse Hoofdstedelijke Gewest
BRIO	Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum
BSI	Brussels Studies Institute
DAC	derde arbeidscircuit
DKO	deeltijds kunstonderwijs
FoCI	Fonds Culturele Infrastructuur
GACB	Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
GO!	onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap (historische naam = Gemeenschapsonderwijs)
IMC	interministeriële conferentie
LDC	lokaal dienstencentrum
LOP	lokaal overlegplatform
MER	milieueffectrapport
MIVB	Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (= STIB)
NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (= NATO)
NMBS	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen
NT2	Nederlands als tweede taal
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
RIA	reguleringsimpactanalyse
ROB	Regionale Omroep Brabant
SARC	Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (= Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media)
SDKO	Samenwerkingsplatform Deeltijds Kunstonderwijs
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
STATBEL	het Belgisch statistiekbureau
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie (van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest)
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VK	vastleggingskrediet (nieuwe afkorting = VAK)
Vlabinvest	Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
VSA	Vlaamse Statistische Autoriteit
VUB	Vrije Universiteit Brussel
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
vzw	vereniging zonder winstoogmerk
WIES	Wonen in eigen streek